

Śmiertelne żniwa grypy »8

„Pozdro” czy „Pozdrawiam” – ale kogo i z czym? »17

Kaplice wileńskie. Wyrazy ludzkiej pobożności »18-19

Nadciąga „Głodny Księżyc” »20-21

Litwa odłączyła się od BRELL. Osiągnięto niezależność od posowieckiej sieci

Fot. Dainius Labutis, ELTA

Sieci energetyczne krajów bałtyckich od niedzieli zostały odłączone od BRELL i zsynchronizowane z europejską CESA. W uroczystości wzięli udział prezydenci Litwy, Polski, Łotwy i Estonii. Proces synchronizacji, bardzo ważny dla bezpieczeństwa regionu, przyspieszyła rosyjska inwazja w Ukrainie. »6-7

Zespół „Black Biceps” powrócił do finału Eurowizji »9

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Litwini wracają z emigracji, głównie przez brexit »12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wileński“

Druk: Vš „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

**Ministerstwo
Spraw Zagranicznych**

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2023”, ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy
autorów i nie mogą być utożsamiane z
oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa
Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie” im.
Jana Olszewskiego.

Zebranie Forum Wileńskiego. Propozycje do strategii ds. Polaków świata oraz kierunki polityki regionalnej Litwy

W piątek 7 lutego odbyło się zebranie Forum Wileńskiego, na którym poruszono m.in. dwa ważne dla Polaków na Litwie tematy.

Członkowie forum omówili opublikowany w Polsce projekt „Rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030” oraz rozmawiali o formowanej przez ministra spraw wewnętrznych Litwy, Władysława Kondratowicza, polityce regionalnej.

WSPÓŁPRACA POLSKI Z POLAKAMI NA LITWIE

W lutym w Polsce zaprezentowano dokument, który ma określać kierunki rozwoju i kształtowania współpracy Polski z Polonią i Polakami za granicą, czyli w tym też z Polakami na Litwie. W strategii wskazano, że do 14 lutego br. można zgłaszać propozycje. W dyskusji Forum Wileńskie zdecydowało o wniesieniu własnych propozycji do rządowej strategii, które będą wysłane do instytucji odpowiedzialnych.

POLITYKA REGIONALNA LITWY

Na zebraniu była również omówiona polityka

Na zebraniu Forum Wileńskiego poruszono ważne dla Polaków na Litwie sprawy. **Fot. Forum Wileńskie**

regionalna Litwy, za którą odpowiada minister Władysław Kondratowicz. Kierunki polityki przedstawił doradca ministra ds. regionów Andrzej Jundo.

Rozwój regionów jest bardzo ważny dla Litwy i podejście do niej musi być zmieniony. Podkreślono również, że przeprowadzenie radykalnej reformy samorządowo-administracyjnej na Litwie jest niemożliwe ze względu na sprzeciw partii politycznych. Zostaje więc tylko droga ewolucyjna — stale

wprowadzać drobne zmiany w ustawodawstwie. Dlatego jest potrzebna instytucja, która by się tym zajęła.

Po długiej dyskusji urządzono, że jest potrzeba zorganizowania spotkania z ministrem Władysławem Kondratowiczem odpowiedzialnym za politykę regionalną, podczas którego Forum Wileńskie zgłosi konkretne propozycje.

Debata Forum Wileńskiego przebiegła w konstruktywnej atmosferze mimo licznych zebrania.

Forum Wileńskie

Paluckas: koalicja jest stabilna i kontynuuje pracę

Rządzająca centrolewicowa koalicja jest trwała i nadal działa - powiedział premier Litwy, Gintautas Paluckas po spotkaniu rady koalicyjnej.

Według premiera kraju, podczas posiedzenia wszyscy wyrazili swoje emocje, omówiono wcześniej wyrażone uwagi i wypowiedzi partnerów.

„Jak widać, nie doszło do żadnych spięć, rozeszliśmy

się w pokoju, bez emocjonalnych napięć czy innych podobnych spraw” — powiedział premier Litwy, Gintautas Paluckas, po posiedzeniu rady koalicyjnej.

Premier zaznaczył, że partnerzy koalicyjni będą częściej się komunikować, ponieważ wyjaśnianie spraw przez media to „zły pomysł”.

Potrzeba zwołania posiedzenia rady koalicyjnej

i wyjaśnienia wzajemnych relacji była omawiana przez rządzących od stycznia, gdy pojawiły się napięcia między dwoma partnerami koalicji — przewodniczącym Sejmu, liderem Związku Demokratów „W Imię Litwy”, Sauliusem Skvernelisem i liderem partii „Świt nad Niemnem” Remigijusem Žemaitaitisem.

BNS

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda odznaczył Wielkim Krzyżem orderu Wielkiego Księcia Giedymina przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Zelenski: zadziwia to, że świat nie potrafił powstrzymać Putina

Zadziwiające jest to, że w ciągu trzech lat wojny na pełną skalę świat nie potrafił powstrzymać Władimira Putina – powiedział o przywódcy Rosji prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski, udzielając wywiadu brytyjskiej telewizji ITV.

„Dziwi to, że przez te trzy lata nie byliśmy w stanie powstrzymać Putina, cały świat nie był w stanie go powstrzymać. To znaczy, powstrzymać go, spowolnić, uniemożliwić mu zniszczenie nas – a mogli. Ale świat nie był w stanie postawić go na swoim miejscu (...) dać po łapach. To nie jest niezdolność. To niechęć” – oświadczył.

Prezydent zaznaczył przy tym, że docenia pomoc partnerów, którzy wsparli jego kraj w wojnie z Rosją. „Bez nich byłoby nam bardzo trudno. A może nawet niemożliwie” – przyznał.

Zelenski oznajmił, że nie obawia się wyborów, jednak dla ich przeprowadzenia konieczne jest zakończenie stanu wojennego.

„Absolutnie nie boję się wyborów. Ale jak to będzie wyglądało? Powinniśmy zakończyć, albo wstrzymać stan wojenny. Jeżeli wstrzymamy stan wojenny to stracimy armię. (...) Ludzie (żołnierze) powrócą do domów. (...) I nawet dla tych, którzy nie powrócą, będzie to pauza. Rosja z pewnością wykorzysta to do działań ofensywnych” – podkreślił.

Prezydent wyraził przekonanie, że Ukraina odzyska wszystkie, okupowane dziś przez Rosję terytoria, gdy uda się ją osłabić. „W momencie, gdy Rosja będzie słaba, a będzie tak bez wątpienia, wszystko do nas powróci” – oświadczył.

Zelenski odniósł się także do negocjacji pokojo-

wych z Rosją mówiąc, że powinny być one poprzedzone udzieleniem Ukrainie gwarancji bezpieczeństwa – napisała agencja Interfax-Ukraina, omawiając jego wywiad dla ITV.

„Gdybym rozumiał, że Ameryka i Europa nas nie opuszczą, że będą nas wspierać i dadzą nam gwarancje bezpieczeństwa, byłbym gotowy na każdy format negocjacji” – powiedział.

Szef państwa ukraińskiego powtórzył, że Putin nie chce zakończenia wojny.

„Zamrożony konflikt doprowadzi do tego, że on znów powróci ze swoją agresją. Kto wtedy (...) przejdzie do historii jako zwycięzca? Nikt. I będzie to porażka absolutnie wszystkich, a to jest bardzo ważne dla nas i dla (prezydenta USA) Donalda Trumpa.” – oświadczył Zelenski.

PAP

Imieniny

11 lutego

Adolfa, Benedykta, Bernadety, Dezyderii, Grzegorza, Jonasza, Lucjusza, Łazarza, Olgierda, Seweryna, Teodora, Wiktorii

12 lutego

Aleksego, Antoniego, Bartłomieja, Benedykta, Damiana, Eulalii, Ewy, Feliksa, Gerarda, Jakuba, Juliana, Laurentego, Ludwika, Maryny, Mikołaja, Modesta, Normy, Radosława

Cytat dnia

„Jedna rada, jaką słyszałem: traktuj prezydenta Trumpa bardzo poważnie, ale nie dosłownie i zaangażuj się. Dużym błędem jest traktowanie wszystkiego dosłownie, ale nie poważnie” – napisał w poniedziałek na swoim koncie na Facebooku minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys.

Liczba dnia

109 mld euro

– tyle w najbliższym czasie zamierza zainwestować Francja w branżę AI. Kwota składa się z inwestycji Zjednoczonych Emiratów Arabskich, wielkich funduszy inwestycyjnych amerykańskich i kanadyjskich, ale też przedsiębiorstw francuskich, jak operatorzy telekomunikacji: Iliad, Orange i koncern elektroniczny Thales.

W wspólnotach ogrodniczych planuje się urządzenie półpodziemnych punktów zbiórki odpadów

Samorząd Rejonu Wileńskiego ogłasza nową inicjatywę ochrony środowiska: w latach 2025–2026 planowane jest utworzenie półpodziemnych placów punktów zbiórki odpadów w wspólnotach ogrodniczych. Inicjatywa ma na celu efektywniejsze zarządzanie odpadami oraz rozwiązanie problemu zbiórki odpadów z indywidualnych pojemników na terenach wspólnot ogrodniczych, gdzie jest to dość trudne do wykonania.

„To krok naprzód w kierunku stworzenia wygodniejszego i czystszejego środowiska dla mieszkańców rejonu wileńskiego. W wspólnotach ogrodniczych, gdzie w przeszłości podjęte decyzje dotyczące zagospodarowania przestrzennego stworzyły pewne wyzwania, takie jak wąskie drogi utrudniające przejazd transportu odbierającego odpady, czy brak miejsca na pojemniki na odpady komunalne, półpodziemne punkty zbiórki będą doskonałym rozwiązaniem, które wprowadzamy już w tym roku” – mówi wicemerc rejonu wileńskiego dr. Danuta Narbut.

Budowa punktów zbiórki odpadów będzie finansowana ze środków budżetu Samorządu

Wicemerc dr. Danuta Narbut zaznacza, że półpodziemne kontenery mają pięciokrotnie większą pojemność niż tradycyjne pojemniki. Jeden półpodziemny pojemnik zastępuje pięć standardowych pojemników, a jeden punkt z półpodziemnymi kontenerami odpowiada dwudziestu tradycyjnym pojemnikom naziemnym. Odpady w tych kontenerach są lepiej izolowane, wolniej się psują i nie wydzielają nieprzyjemnych zapachów. Ponadto, dzięki większej pojemności, kontenery będą opróżniane rzadziej, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, hałasu oraz kosztów obsługi.

Samorząd już rozpoczął współpracę z przewodniczącymi wspólnot ogrodniczych

Do 31 maja 2025 r. przewodniczący wspólnot ogrodniczych muszą wyznaczyć odpowiednie miejsca dla półpodziemnych punktów zbiórki odpadów, uzgodnione na ogólnym zebraniu członków wspólnot ogrod-

niczych. Współrzedne wybranych lokalizacji i protokół zebrania oraz inne niezbędne informacje przewodniczący wspólnot ogrodniczych powinni przesłać do głównej specjalistki Wydziału Ochrony Środowiska Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Tatjana Ringelevičienė, na adres e-mail: tatjana.ringeleviciene@vrsa.lt. Kontakt telefoniczny: +370 5 240 1377.

„Zapraszamy wspólnoty ogrodnicze do aktywnego udziału. Tylko wspólnie możemy osiągnąć najlepsze wyniki i zapewnić, że nowe punkty zbiórki będą odpowiadały potrze-

bom mieszkańców. Ta inicjatywa nie dotyczy jedynie przepisów, ale także współpracy i wspólnego celu” – zachęca wicemerc dr. Danuta Narbut.

Samorząd przypomina, że lokalizacje muszą znajdować się na gruntach państwowych, być łatwo dostępne dla transportu odbierającego odpady oraz nie stwarzać zagrożenia dla zbiorników wodnych lub innych naturalnych obszarów.

Prace przygotowawcze już się rozpoczęły. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

TRANSPORT Uruchomiono połączenia kolejowe Wilno-Tallin z jedną przesiadką

W poniedziałek 10 lutego trzej bałtyccy przewoźnicy LTG Link, Vivi i Elron uruchomili skoordynowane codzienne połączenie kolejowe między Wilnem a Tallinem z jedną przesiadką w łotewsko-estońskim mieście granicznym Valga, poinformowały Lietuvos geležinkeliai (LTG). „Przed budową kolei Rail Baltica uzgodniliśmy z naszymi partnerami z Łotwy i Estonii, aby zaoferować najbardziej optymalne rozwiązania dla podróży pociągiem między trzema krajami bałtyckimi. Oferujemy pasażerom podróż z jedną przesiadką” – powiedziała w oświadczeniu Kristina Meide, prezes LTG Link. Dodała, że wszyscy przewoźnicy dążą do zapewnienia bezpiecznej trasy przy maksymalnym skróceniu czasu podróży.

AUKCJE Rzadkie skrzypce Stradivariusa sprzedane za 11,3 mln USD

Rzadkie skrzypce wykonane ponad 300 lat temu przez Antonio Stradivariego podczas jego tak zwanego złotego okresu przyniosły 11,3 miliona dolarów (10,9 miliona euro) na aukcji w Nowym Jorku w piątek 7 lutego, ogłosił Sotheby's. „Te niezwykle skrzypce są szczytem kunsztu i historii muzyki klasycznej, a ich niezrównane brzmienie i historyczne pochodzenie są fascynujące zarówno dla kolekcjonerów, jak i muzyków” – powiedziała w oświadcze-

niu przewodnicząca Sotheby's Mari-Claudia Jimenez (Mari Claudia Jimenez). Kupujący chciał pozostać anonimowy. Joachim-Ma Stradivarius, znany ze swojego niezwykłego dźwięku i nazwany na cześć swoich słynnych byłych właścicieli, stał się trzecim najdroższym instrumentem muzycznym kiedykolwiek sprzedanym na aukcji. Rekord należy do innych skrzypiec Stradivariusa. „Lady Blunt” – które zostały sprzedane w 2011 r. za 15,9 mln USD.

WYBORY Kasčiūnas przewodniczącym konserwatystów

Laurynas Kasčiūnas, 43-letni poseł do Sejmu, który otrzymał prawie 80 proc. głosów w wyborach na przewodniczącego Związku Ojczyzny-Litewskich Chryścijańskich Demokratów (TS-LKD), mówi, że pokazuje to potrzebę zmian w partii. „Myślę, że zmobilizowaliśmy wyborców, ale pokazuje to również potrzebę zmian, potrzebę nowej osłony, zachowując to, co jest naprawdę dobre, co ma mocne fundamenty” – powiedział BNS w niedzielę wieczorem były minister obrony narodowej. „Zachowamy, a nawet będziemy kultywować to wszystko, gdy mówimy o państwowości, naszej obronie i demokracji, ale oprócz tego będziemy oczywiście musieli zmienić oblicze i objechać Litwę, wzmocnić naszą pozycję w miastach, w niektórych miejscach odzyskać naszą pozycję, zapukać do umysłów i serc ludzi w regionach. Naprawdę obiecuję to zrobić, jestem gotów zrobić to z wielką energią” – powiedział.

PREMIER Litwa potrzebuje do 34 mln euro na ochronę kabli morskich

Premier litewskiego rządu Gintautas Paluckas powiedział, że sama Litwa potrzebuje do 34 mln euro na ochronę kabli morskich, co wymaga finansowania z Unii Europejskiej (UE).

„Rzeczywiste potrzeby, które zostały dziś obliczone, wyniosłyby około 32–34 mln euro po stronie litewskiej, w sytuacji, jaką mamy obecnie. Ale, niezależnie od tego, czy finansowanie zostanie przyznane, czy nie, albo zostanie przyznane w późniejszym okresie, musimy to sfinansować z własnych pieniędzy. Później to będziemy mogli pokryć lub odzyskać z funduszy europejskich” – powiedział Paluckas po spotkaniu z przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulą von der Layen. „To bardziej kwestia przepływu gotówki, ale polityczne rozwiązanie jest potrzebne tak szybko, jak to możliwe” – powiedział premier. „Pieniądze są potrzebne na fizyczną i technologiczną ochronę kabli” – powiedział.

ANALITYCY Musk ryzykuje zniechęcenie nabywców z UE do Tesli

Analitycy twierdzą, że zbliżenie Elona Muska z prezydentem USA Donaldem Trumpem, jego poparcie dla skrajnie prawicowych partii w Europie i jego ataki na politykę różnorodności mogą odstraszyć europejskich nabywców od samochodów elektrycznych Tesli. W Niemczech i Francji sprzedaż samochodów Tesli w styczniu 2025 r. spadła o połowę w porównaniu z rokiem ubiegłym, a kilka odosobnionych incydentów wymierzonych w firmę zaalarmowało zarówno kupujących, jak i analityków branżowych. „Nikt nie chce być kojarzony z zachowaniem Muska” – powiedział Ferdinand Dudenhofer, niemiecki ekspert branży motoryzacyjnej. Dodał, że marka i dyrektor generalny Tesli są niemal nierozłączni. Reakcja była szczególnie gorąca w Niemczech, gdzie Musk wyraził silne poparcie dla skrajnie prawicowej partii Alternatywa dla Niemiec (AfD).

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat.pras., inf.wł.Fot.ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Litwa osiągnęła niezależność energetyczną

Antoni Radczenko

Sieci energetyczne krajów bałtyckich od niedzieli zostały zsynchronizowane z CESA. Paradoksalnie proces synchronizacji, który jest bardzo ważny dla bezpieczeństwa regionu, sądzi dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik, przyspieszyła rosyjska inwazja w Ukrainie.

Politolożka dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Instytutu Europy Środkowej sądzi, że odłączenie państw bałtyckich od tzw. sieci BRELL jest bardzo ważne dla bezpieczeństwa energetycznego państw bałtyckich, ponieważ oznacza koniec współpracy z państwami, które stanowią zagrożenia dla całego regionu Europy Środkowej i Wschodniej. – W szczególności dotyczy to sytuacji, kiedy przerwy w dostarczaniu prądu byłyby spowodowane decyzjami politycznymi podejmowanymi przez Rosję i Białoruś. W obecnej sytuacji państwa bałtyckie są częścią systemu elektroenergetycznego regionu skandynawskiego poprzez połączenia między Estonią a Finlandią oraz połączeniem z pozostałą Europą poprzez połączenie między Polską a Litwą. Jest to niezwykle istotne ze względu na to, że proces ten był niezwykle długotrwały. Decyzje o odłączeniu się od sieci BRELL zostały podjęte kilkanaście lat temu – podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik.

PEŁNA NIEZALEŻNOŚĆ

Zwłoka w realizacji tego projektu wynikała z braku odpowiedniego finansowania oraz infrastruktury. Paradoksalnie inwazja Rosji na Ukrainę, zaznacza nasza rozmówczyni, spowodowała dynamizację działań w tym zakresie. – Dlatego ta decyzja ma także wymiar polityczny, czyli wiąże się z zaniechaniem współpracy z państwami zagrażającymi bezpieczeństwu energetycznemu oraz wzmacnianiem współpracy z państwami myślą-

Czas politycznego szantażu i presji się skończył – oświadczył Gitanas Nausėda. Fot. Dainius Labutis, ELTA

W minioną niedzielę sieci elektroenergetyczne Litwy, Łotwy i Estonii zostały zsynchronizowane z systemem energetycznym kontynentalnej Europy. Dzień wcześniej trzy kraje bałtyckie wstrzymały przepływy energii z Rosją i Białorusią.

cymi podobnie i dzielą te same wartości. Przede wszystkim zmniejsza się ryzyko przerw w dostarczaniu prądu wynikających z decyzji politycznych – podkreśliła politolożka.

Gitanas Nausėda powiedział w niedzielę, że Litwa będzie kontynuowała prace nad dalszą integracją energetyczną z krajami europejskimi. „Osiągnęliśmy pełną niezależność energetyczną. Czas politycznego szantażu i presji się skończył” – oświadczył prezydent Litwy. Dodając, że w najbliższym czasie pojawi się możliwość rozwoju energii odnawialnej w regionie: „Będziemy tworzyli nowe projekty i tworzyli nowe połączenia energetyczne z Europą”.

PODZIĘKOWAŁ POLSCE

Na uroczystość z okazji synchronizacji systemów energetycz-

nych krajów bałtyckich z Europą na Litwę przybyli prezydenci Łotwy i Estonii oraz przewodnicząca Komisji Europejskiej. Był obecny również prezydent RP Andrzej Duda. Nausėda podziękował swemu polskiemu odpowiednikowi za pomoc w realizacji tego projektu i podkreślił, że Litwa z Polską ma dalsze plany pogłębienia współpracy energetycznej. Do 2030 r. ma powstać dodatkowe połączenie energetyczne z Polską „Harmony Link”. „Dla każdego narodu w Europie Środkowej, zwłaszcza w świetle pojawienia się moskiewskiego neoimperializmu, odcięcie wszelkich strategicznych powiązań z Rosją staje się zarówno moralnym imperatywem, jak i polityczną koniecznością” – oświadczył w trakcie uroczystej ceremonii Andrzej Duda.

Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen podczas przemówienia wspominała o wzmocnieniu infrastruktury krytycznej. Na przykład o patrolowaniu Morza Bałtyckiego w zagrożonych regionach. „W ciągu ostatnich miesięcy kilka przewodów łączących wasze kraje z sąsiadami zostały zniszczone. Pojawia się tutaj już schemat, nie możemy go ignorować.

7.>>

6.>>

Teraz jeszcze bardziej Europa i NATO muszą pracować kompletnie” – oświadczyła von der Leyen.

Przewodnicząca pochwaliła kraje bałtyckie za wzmocnienie sektora obronnego. „Nadeszła pora abyśmy wzięli we własne ręce obronę naszego bezpieczeństwa. Dajcie przykład – Estonia, Łotwa, Litwa i Polska są krajami NATO, które w odniesieniu do PKB wydają najwięcej na obronność. NATO jest podstawą naszej obrony, ale jasne jest, że potrzebne jest zwiększeniu wysiłków obronnych całej Unii Europejskiej. Nowoczesna wojna wymaga skali, technologii i koordynacji. To zbyt wiele, aby którykolwiek kraj poradził z tym sobie samodzielnie. Tutaj swoją rolę spełni współpraca europejska” – zaznaczyła przewodnicząca KE.

SYMBOLICZNA WIZYTA

Wizyta Andrzeja Dudy, zdaniem politolożki, ma wymiar symboliczny, ponieważ podkreśla znaczenie bezpieczeństwa elektroenergetycznego państw bałtyckich. – Wiadać, że współpraca państw bałtyckich oraz Polski rozwija się w dobrym kierunku. Jest to kolejne potwierdzenie, że decyzje, które zostały podjęte wiele lat temu przynoszą efekt. Jest również zwieńczeniem pewnych działań

rozpoczętych przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Za jego kadencji współpraca energetyczna między Polską a Litwą była jednym z priorytetów – oświadczyła dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik. Dodając, że energetyka jest dziedziną bardzo precyzyjną, dlatego synchronizacja energetyczna z Europą, pokazuje też wymiar praktyczny tej współpracy.

W minioną niedzielę sieci elektroenergetyczne Litwy, Łotwy i Estonii zostały zsynchronizowane z systemem energetycznym kontynentalnej Europy. Dzień wcześniej trzy kraje bałtyckie wstrzymały przepływy energii z Rosją i Białorusią. Sieci energetyczne zaczęły wówczas działać w tak zwanym trybie „izolowanej wyspy”. Po kilkudziesięciu godzinach pracy w trybie izolowanej wyspy poprzez LitPol Link nastąpiła synchronizacja z obszarem CESA (Continental Europe Synchronous Area). „Dzisiaj rano, wspólnie z Łotwą i Estonią, dokonaliśmy dużego kroku w kierunku energetycznej niezależności, poprzez odłączenia się od kontrolowanej przez Rosję sieci energetycznej. Ten krok wzmacnia nasze bezpieczeństwo energetyczne, pogłębia integrację z Europą oraz zapewnia stabilne dostawy energii elektrycznej” – napisał w minioną sobotę w sieci społecznościowej premier Litwy Gintautas Paluckas. ■

Na specjalną uroczystość na Litwę przybyli prezydenci Łotwy, Estonii, Polski oraz przewodnicząca Komisji Europejskiej Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA

Pierwsze oznaki podatności na dezinformację ws. BRELL

Dwie spółki zostały upomniane o rozpowszechnienie nieprawdziwych komunikatów podczas weekendowej synchronizacji Litwy z zachodnioeuropejską siecią elektroenergetyczną i prowadzą wewnętrzne dochodzenia, których wyniki zostaną przekazane do Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC).

„Było kilka ostrzeżeń, do jednego incydentu doszło na stacji paliwowej Circle K na szosie do Czerwonego Dworu (w Kownie – przyp. red.). Poprosiliśmy firmę o zbadanie, co się tam wydarzyło i dlaczego zdecydowali się to zrobić” – powiedział dla BNS w poniedziałek Vilmantas Vitkauskas, szef NKVC.

Jak poinformował portal informacyjny LRT w piątek 7 lutego wieczorem, tego samego dnia były poseł Mindaugas Puidokas udostępnił post na swoim koncie na Facebooku, w którym nagrano wiadomość, że stacja benzynowa nie działa z powodu odłączenia od rosyjskiej sieci BRELL. „W korporacji nie było takiej ogólnej linii (narracji – przyp. red.), więc być może jest to osobista inicjatywa” – powiedział Vitkauskas.

„Z pewnością wykazują dobrą wolę, ale muszą sprawdzić swoje procedury. Prawdopodobnie nie będziemy musieli tutaj interweniować, ale jeśli zobaczymy, że doszło do jakiegoś oszustwa, wysłania fałszywej instrukcji, to władze państwowe wkroczą i sprawdzą, kto za tym stoi” – powiedział szef NKVC.

Inny przypadek rozpowszechniania potencjalnie nieprawdziwych informacji odnotowano w sektorze bankowym.

„Przez kilka minut rozpowszechniano ostrzeżenie, że mogą wystąpić zakłócenia w działalności z powodu odłączenia od BRELL. (...) O ile nam wiadomo, firma prowadzi dochodzenie i poinformuje nas, czy jest to tylko inicjatywa mająca na celu okazanie zbytniego entuzjazmu, czy też coś głębszego” – powiedział Vitkauskas, nie wymieniając nazwy banku.

Opr. A.K. na podst. BNS, inf.wł.

Wyjątkowo ciężki przebieg i rekordowa liczba zgonów z powodu grypy

Honorata Adamowicz

TEGOROCZNA GRYPY BARDZIEJ ZŁOŚLIWA NIŻ ZESZŁOROCZNA

– Tegoroczna grypa jest z pewnością bardziej niebezpieczna niż zeszłoroczna, co potwierdzają statystyki. Na Litwie zwykle w ciągu sezonu z powodu powikłań pogrypowych umiera 15–20 osób. Obecnie sezon grypowy jest dopiero w połowie, a już odnotowaliśmy prawie 30 zgonów z powodu komplikacji grypy. Lekarze rodzinni zauważają, że tegoroczna grypa jest znacznie bardziej złośliwa niż zeszłoroczna. Jej wirus zmutował w sposób, który nie jest dla nas dobry. Dość szybko rozprzestrzenia się on do tkanki płucnej, powodując zapalenie płuc. Może także spowodować zapalenie mięśnia sercowego, czy też uszkodzić nerki. Obserwujemy także bardzo dużą liczbę powikłań – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. Julius Kalibatas, prezes Litewskiego Stowarzyszenia Lekarzy Rodzinnych.

Jak mówi profesor, wirus grypy mutuje każdego roku. Czasami mutacje są takie, że ludzki układ odpornościowy ma trudności z walką z tym wirusem. Początek zwykłej grypy jest nagły, z okresem inkubacji trwającym półtora dnia, z raptownym wzrostem temperatury, kaszlem, bólem głowy, bólem stawów i bólem oczu. Jednak w 3–4 dniu grypa osiąga swój szczyt, a chory zaczyna się czuć coraz lepiej, a więc w ciągu 7–8 dni można całkowicie wyzdrowieć.

– Inaczej jest w przypadku tegorocznej grypy. W tym roku bardzo często się zdarza, że pacjent czuje się lepiej, co mogłoby oznaczać, że choroba ustępuje, lecz niespodziewanie temperatura ponownie wzrasta, a kaszel się

Lekarze podkreślają, że w tym roku grypa jest bardziej niebezpieczna niż w ubiegłym. Sezon grypowy dopiero w połowie, a odnotowano już prawie 30 zgonów z jej powodu – tyle samo, co w całym roku ubiegłym.

nasila. Mogą być to oznaki rozpoczynającego się zapalenie płuc. Po raz kolejny powtarzam, jeśli nastąpił okres poprawy, lecz niespodziewanie pojawiła się druga fala choroby, nie powinniśmy czekać, ale natychmiast udać się do lekarza, ponieważ może to oznaczać, że wirus grypy rozprzestrzenił się na płuca i rozpoczęło się zapalenie płuc. Jeśli chory zaczyna się dusić, trzeba natychmiast wezwać karetkę pogotowia, aby przewieźć pacjenta do szpitala w celu udzielenia mu pomocy – podkreśla prof. Julius Kalibatas, prezes Litewskiego Stowarzyszenia Lekarzy Rodzinnych.

KONIECZNE SĄ TESTY KOMBINOWANE

Prof. Julius Kalibatas zauważa, że często trudno jest odróżnić grypę, przeziębienie i COVID-19.

Zwłaszcza teraz, gdy objawy COVID-19 są podobne do grypy. Profesor radzi również, aby wykonać szybki test kombinowany, który wykrywa COVID-19 i grypę (typu A i B). Po test antygenowy powinny sięgać osoby, które zmagają się z objawami infekcji takimi jak: gorączka, kaszel, katar, duszności, ból gardła czy ból mięśni,

– W tym roku bardzo rzadko, ale zdarza się, że można jednocześnie chorować na grypę i Covid 19. W takim przypadku bardzo trudno jest wyzdrowieć. Ponieważ dwa wirusy atakują organizm w tym samym czasie. Należy zauważyć, że tegoroczna grypa jest również bardzo niebezpieczna dla dzieci, ponieważ wiele z nich, poniżej szóstego roku życia, trafia do szpitala – mówi Kalibatas. ■

TVP
WILNO

Tegoroczna grypa jest z pewnością bardziej niebezpieczna niż zeszłoroczna, co potwierdzają statystyki Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Zespół „Black Biceps” i Liepa Mondeikaitė powrócili do finału konkursu Eurowizji

Dobiegły końca półfinałowe eliminacje do końcowych rozgrywek o litewski bilet wstępu na Eurowizję. W trakcie przesłuchań konkursowych komisja wyłoniła 10 zwycięzców, którzy zawalczą 15 lutego w wielkim finale.

Nieoczekiwany obrót miał ostatni, piąty półfinał. Organizatorzy konkursu poinformowali, że do finalistów konkursu zostaje też przywrócona polsko-litewska grupa „Black Biceps” oraz wokalistka Liepa Mondeikaitė.

„Uczestnicy trzeciego i czwartego półfinału – grupa „Black Biceps” oraz wokalistka Liepa – otrzymali wyjątkowe wsparcie od publiczności i zdobyli taką samą liczbę »eurowizyjnych« punktów, jak wykonawcy, którzy dotarli do finału. Zgodnie z zasadami selekcji krajowych, mamy prawo przywrócić do finału tych uczestników, którzy wcześniej odpadli, dlatego bierzemy pod uwagę opinię publiczności i zapraszamy tych wykonawców do występu w wielkim finale” – powiedział Audrius Giržadas, główny producent departamentu telewizji LRT.

Wokalistka Liepa podzieliła się radosną wiadomością na Instagramie i podziękowała kibicom. „Przed wszystkim bardzo dziękuję wszystkim, którzy mnie wspierają. Nie wiem, czy kiedykolwiek dostałam tyle wiadomości z wyrazami wsparcia. Nieludzko dziękuję, bo tylko dzięki waszej wytrwałości jest tak, że »Black Biceps« i ja wróciliśmy. To będzie piękne wydarzenie i cieszę się, że będę mogła w nim uczestniczyć” – napisała Liepa.

Również zespół podziękował swej wiernej publiczności. „Dzięki wam »Black Biceps« wraca do finału Eurowizji! Do ostatniego momentu nie wiedzieliśmy, czy to się uda, ale o wszystkim zadecydowały wasze głosy i wsparcie. DZIĘKI WAM JESTEŚMY W FINALE! To oznacza tylko jedno – teraz damy z siebie całą energię, aby spełnić wasze oczekiwania” – napisała grupa na Instagramie.

Przypomnijmy, że po trzecich i czwartych krajowych selekcjach do Eurowizji w mediach społecznościowych rozpętała się burza. Po tym,

Dzięki wsparciu publiczności grupa „Black Biceps” powróciła do finału krajowych selekcji do Eurowizji **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

kiedy w ubiegłą sobotę podsumowano głosy publiczności i jury, i stało się jasne, że do finału przeszli wykonawca Amoralu i zespół „Katarsis” – wielu internautów stanęło w obrobie Liepy Mondeikaite, która mimo znacznej liczby głosów publiczności nie przeszła dalej. W identycznej sytuacji znalazła się grupa „Black Biceps”. W sieciach społecznościowych zaczęła nawet krążyć petycja, której celem było przywrócenie grupy do finału selekcji.

Do finału krajowych eliminacji do Eurowizji ostatecznie zakwalifikowało się 12 wykonawców: Anyanya, Justė Baradulinaitė, Petunija, Nojus Žebrauskas-NOY, Gebrasy, GOYA, „Katarsis”, Amoralu, Lion Ceccah, Sophie Ali, „Black Biceps” oraz Liepa.

Finał odbędzie się 15 lutego w hali sportowo-koncertowej „Žalgirio” w Kownie. Podczas finału jury oraz widzowie wybiorą trzech najlepszych wykonawców, którzy ponownie zaprezentują swoje utwory. Ostateczna decyzja o tym, kto będzie repre-

zentować Litwę na Eurowizji 2025, należeć będzie do publiczności, która odda głosy telefonicznie. Zwycięzca pojedzie w maju do Szwajcarii.

Zespół „Black Biceps” założyli w 2013 r. Edgar Krivelis i Witalij Walentynowicz, uczniowie Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie. Z czasem skład zespołu się poszerzył, jak również zmienił. Zasłynęli zwłaszcza po tym, gdy stworzyli litewską parodię światowego hitu „Despacito”. Ich zabawna piosenka „Deposito” na kanale YouTube w krótkim czasie nabrała dwa miliony odsłon i stała się hitem lata litewskiego internetu. Kilkakrotnie wzięli udział w ogólnokrajowym konkursie talentów „Lietuvos talentai”. Mają na swym koncie nagrodę główną zdobytą podczas festiwalu „Karklė Live Music Beach 2017”. W tym roku kilkuosobowy polsko-litewski zespół z piosenką „Visaip man reik” wziął udział w eliminacjach do Eurowizji. ■

Opr. Anna Pieszko,
na podst. lrt.lt, inf. wł.

„Wsio pojdziot, daże każdy idziot!”

Aleksander Borowik

Kim Dzong Un obiecał, że wyśle do Rosji kolejne wagony ze swoimi żołnierzami, a których to Ukraińcy wystrzelili jak kaczki, bo „walczą tak prymitywnie, jak w czasach II wojny światowej”.

A rosyjskim generałom na gwałt potrzeba nowobranców, zdolnych do wskoczenia w zielony mundur, za którym to już nie ciągną „panny sznurem”...

„SCHIZOFRENİK? ZDATNY?”

Władze Rosji przygotowują się do złagodzenia zasad uznawania swoich obywateli za zdatnych do służby wojskowej.

Bo... muszą uzupełnić przerzedzone szeregi swojej armii, która podobno straciła nawet pół miliona żołnierzy – zabitych i rannych w wojnie w Ukrainie.

Zgodnie z projektem rozporządzenia w sprawie wojskowych ekspertyz medycznych, przygotowanym przez ministerstwo obrony, Rosjanie... cierpiący na schizofrenię i urojenia będą mogli odtąd podpisywać kontrakty z siłami zbrojnymi!

SZWEJK BY TO POCHWALIŁ!

Dotychczas osoby z „psychozami endogennymi”, które obejmują „schizofrenię, zaburzenia schizotypowe, schizoafektywne, urojeniowe, ostre i przemijające zaburzenia psychotyczne, a także zaburzenia afektywne” (od samego wymieniania można dostać kręčka...), były uznawane za niezdolne do służby wojskowej.

Teraz będą mogły otrzymać kategorię B (ograniczona zdolność). Tyle, że objawy muszą być „umiarkowane i krótkotrwałe”.

Czyli – umiarkowanie, a łagodnie durnowate. Tak jak u „dobrego wojaka Szwejka”, który na pobór do wojska pojechał na wózku inwalidzkim. No bo reumatyzm go raptem chwycił...

Zmiany zostały zaproponowane na podstawie doświadczenia „Specjalnej operacji wojskowej”. Powinny

one dać możliwość tym, którzy chcą zapisać się do służby, ale wcześniej nie mogli tego zrobić z powodów medycznych. Ale awans!

Z SYFILISEM DO WOJSKA?!

Oprócz zaburzeń psychicznych rosyjskie ministerstwo planuje złagodzić ograniczenia dotyczące służby w wojsku w przypadku i innych chorób.

W szczególności kategoria B dla poborowych z kiłą (syphilis) zostanie zastąpiona kategorią B-4. Oznacza ona np. służbę w charakterze specjalistów do ochrony bojowych systemów rakietowych. Czyli – „Zarazą po Chochłach!”.

Ponadto poborowi z nadciśnieniem pierwszego stopnia będą klasyfikowani do kategorii B-3 (mogą być wysyłani np. jako kierowcy pojazdów opancerzonych i wyrzutni rakiet). Obecnie młodzi mężczyźni z taką diagnozą są zwolnieni ze służby z kategorią B.

„Doświadczenie masowego badania żołnierzy podczas specjalnej operacji wojskowej wykazało obecność w wykazie chorób szeregu nieścisłości, kryteriów diagnostycznych, które wymagają ich dostosowania do nowoczesnych podejść” – napisano z namaszczeniem w uzasadnieniu projektu.

KATEGORIA I-1 OD ZARAZI!

Włosy stają dęba podczas czytania o takich pomysłach rosyjskich urzędasów od poboru do wojska.

Dla takich „patriotów” należałoby wprowadzić kategorię... I-1, czyli idioci z prawem pierwszeństwa trafienia na front!

No, bo nawet sam Kim Dzong Un nie domyśliłby się aż o tak masowej rekrutacji...

Chociaż. Po co wydawać forszę na leczenie chorych, którzy przecież dadzą radę pociągnąć za cyngiel!

Czyli – „Wsio pojdziot, daże każdy idziot!”... ■

Matki okaleczają własne dzieci...

Rodzice w Korei Północnej są przerażeni tym, że ich synowie zostaną zmobilizowani i wysłani do Rosji na wojnę.

Bogatsi próbują skorumpować urzędników wojskowych, wręczając im gigantyczne, jak na miejscowe warunki, łapówki – ok. 3 000 dolarów. A biedniejsi są gotowi pójść na okaleczenie własnych dzieci – odcinając ich palce rąk czy nóg...

Rosjanie... cierpiący na schizofrenię i urojenia będą mogli odtąd podpisywać kontrakty z siłami zbrojnymi! Fot. Pixabay

Nikžentaitis dla Widtmann: „Žemaitaitis nie jest antysemitą. Jest kimś gorszym”

W czwartek 6 lutego gościem Salonu Politycznego Radia „Znad Wilii” był historyk Alvydas Nikžentaitis. W rozmowie z Renatą Widtmann poruszył temat rosnącej nienawiści w społeczeństwie, deficytów edukacyjnych na Litwie oraz zagrożeń populizmu i antysemityzmu.

Nikžentaitis przypomniał, że Hitler był traktowany jako idiota, który mówi „głupie rzeczy”, a później je zrealizował.

SPOŁECZEŃSTWO NIEODPORNE NA NIENAWIŚĆ

Nikžentaitis zwrócił uwagę, że problem nienawiści nie dotyczy wyłącznie młodego pokolenia, ale całego społeczeństwa, które coraz częściej nie akceptuje odmiennych poglądów. Zasugerował, że to, co widzimy obecnie w świecie, jest powtórką historii.

„Niestety wszystko się powtarza. (...) To samo dzieje się w Polsce, choć może jeszcze ostrzej. Widać to również na Litwie. Dopóki nie nauczymy się szanować ludzi o innych poglądach, zawsze będzie istniała ta niechęć do wysłuchania drugiego człowieka. A to prowadzi do nienawiści” — powiedział historyk.

„Nieporozumienia językowe, brak umiejętności słuchania innych mogą doprowadzić do wielkich katastrof” — dodał.

SZKOŁA NIE PRZYGOTOWUJE DO DEBATY

Nikžentaitis zwrócił uwagę na braki w litewskim systemie edukacji, który nie uczy młodzieży krytycznego myślenia i prowadzenia debat. „Problem w tym, że uczniowie nie uczą się w niej radzenia sobie z sytuacją, w której prawda może być nietypowa. Uczy się ich, że istnieje tylko jedna prawda, a tymczasem mogą istnieć dwie, a nawet trzy równoległe interpretacje. Nie są nauczani analizowania i interpretowania różnych zjawisk, z którymi spotykają się na co dzień. To ogromny problem procesu nauczania” — zauważył.

Alvydas Nikžentaitis
Fot. Apolinary Klonowski

Odnosił się także do słów amerykańskiego multimiliardera Elona Muska w przeddzień 80. rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz, że Niemcy nie mogą ponosić odpowiedzialności za winy swoich pradziadków i muszą być dumni z tożsamości. Renata Widtmann zapytała historyka, czy rocznica wyzwolenia obozu to odpowiedni moment na takie słowa.

„To, co Musk powiedział, nie jest niczym nowym. Podobne głosy można było usłyszeć w Niemczech już wcześniej. To wszystko prowadziło do różnych debat w społeczeństwie, wywoływało emocje i kontrowersje” — zaznaczył Nikžentaitis.

„Wraz z odchodzeniem ostatnich świadków Holokaustu i tych strasznych zbrodni II wojny światowej, nasza pamięć powinna być stale aktualizowana przez nowe zjawiska” — dodał.

Rozmowa dotyczyła również populistycznych haseł w litewskiej polityce i rosnącego antysemityzmu. Nikžentaitis odniósł się do działalności Remigijusa Žemaitaitisa, który zyskał poparcie części społeczeństwa, stosując antysemicką retorykę.

„Zawsze powtarzałem, że Žemaitaitis nie jest antysemitą. On jest kimś jeszcze gorszym — prawdziwym populistą, który kreuje się na lidera mniejszości społeczeństwa. Tych, którzy chcą podważać wartości uznawane przez większość za nienaruszalne” — ocenił. Zauważył, że wypełnia on lukę tam, gdzie politycy nie rozmawiają z wyborcami.

„Jeśli tolerujemy takich polityków jak Žemaitaitis, musimy zadać sobie pytanie: czy chcemy, by historia II wojny światowej, wraz ze wszystkimi jej zbrodniami, się powtórzyła” — przestrzegł.

„HITLER BYŁ POSTRZEGANY JAK IDIOTA”

Historyk nawiązał do wydarzeń z przeszłości, podkreślając, że nie można lekceważyć słów polityków, ponieważ mogą one prowadzić do realnych działań. „Wszystko zaczyna się od słów. Wystarczy przypomnieć sobie okres przed II wojną światową. Przez długi czas Hitler był postrzegany jako idiota, który mówi głupie rzeczy. A potem okazało się, że te »głupie rzeczy« zostały zrealizowane w praktyce” — zauważył Nikžentaitis (gazety żydowskie w Polsce pisały w przeddzień wojny, że Hitler nie zagraża Żydom, ponieważ chronią ich wartości europejskie, a Hitler musi stosować taką retorykę dla potrzeb polityki — przyp. A.K.).

„Moim zdaniem w tej debacie premier Litwy, Paluckas (premier — przyp. A.K.), nie ma racji, gdy uważa, że polityk może mówić, co chce, byleby głośował słusznie. Dla wielu ludzi najważniejsze jest właśnie to, co polityk mówi” — dodał.

Rozmawiała Renata Widtmann,
Radio „Znad Wilii”;
Opr. Apolinary Klonowski,
„Kurier Wileński”

5 lat po „rozwodzie”: Litwini wracają z emigracji, głównie przez brexit

Honorata Adamowicz

Minęło właśnie pięć lat od oficjalnego wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. W tym czasie powróciło stamtąd ponad 43 tys. obywateli Litwy.

Nasi rozmówcy, którzy przez wiele lat mieszkali na Wyspach, mówią, że po brexicie postanowili wrócić do kraju ze względu na wysokie ceny i malejący komfort życia.

Jak mówią, po oficjalnym wyjściu Wielkiej Brytanii z UE różnice między Litwą, a Wielką Brytanią już nie są tak znaczące, jak miało to miejsce jeszcze przed kilkoma laty.

— Do Anglii za chlebem wyjechałam z mężem w 2010 r., żeby zarobić na dom i wrócić do kraju. Planowaliśmy tam popracować trzy lata, ale te trzy lata wydłużyły się do 12. Urodziła się tam trójka naszych dzieci. Na początku ja pracowałam w barze na zmywaku a mąż na rybie w fabryce. Muszę przyznać, że zarobki były naprawdę bardzo dobre. 10 lat temu mieliśmy z mężem tygodniowo około 800 funtów, z czego za pokój tygodniowo płaciliśmy 150 funtów. Ceny wtedy też były o wiele niższe. A więc

szybko stanęliśmy na nogi, po roku już wynajęliśmy mieszkanie. I tak mijały lata, rodziły się dzieci — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” 42-letnia Marina.

ZRUJNOWANE PLANY

Będąc w Anglii Marina z przyjaciółką, która jest obywatelką Anglii, otworzyły mały salon, w którym kobieta stylizowała paznokcie, a przyjaciółka robiła permanentny makijaż. Mąż także zmienił pracę. Wszystko szło bardzo dobrze. Aż tu „pandemia, brexit, wojna i koniec dobrego życia”. Jak mówi, gdy pojawił się temat brexitu, ceny zaczęły rosnąć jak na drożdżach, a po wystąpieniu z UE — jeszcze bardziej.

— Niestety, z powodu pandemii i brexitu nasz salon zbankrutował. Mąż także zaczął mniej zarabiać. Zaczęliśmy interesować się sytuacją na

Litwie, bo wielu naszych rodaków planowało powrót do kraju. Mieszkaliśmy w Manchesterze, gdzie wynajmowaliśmy mieszkanie z ogrodem i trzema sypialniami, ale planowaliśmy zakup własnego. Przed brexitem za mieszkanie tygodniowo płaciliśmy 500 funtów, a po nim już musieliśmy wydawać 650. Zdrożały także różne opłaty komunalne, na jedzenie przed berexitem wydawaliśmy tygodniowo 100-150 funtów, po — 200 i już zaczęło brakować. A więc nie zostawało nam nic innego, jak tylko wrócić do kraju. Na szczęście mieliśmy oszczędności, więc mogliśmy bez kredytu kupić mieszkanie w Kownie. Teraz pracujemy oboje z mężem i muszę powiedzieć, że tutaj na Litwie komfort życia nie jest wcale gorszy. Oczywiście pracować trzeba, ale i na Wyspach nikt nic za darmo nie dawał — ocenia Marina.

13.>>

■ 23 czerwca 2016 r. Brytyjczycy w wyniku referendum zadecydowali, że ich kraj powinien opuścić Unię Europejską Fot. EPA-ELTA

12.>>

**NASILIŁA SIĘ RÓWNIEŻ
FAŁA DYSKRYMINACJI**

Kolejna nasza rozmówczyni, 31-letnia Alicja, osiem lat mieszkała w Preston. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że wróciła do kraju po brexicie, ponieważ nasiliła się dyskryminacja.

— Wyjechałam do Anglii na studia. Podczas studiowania nie doświadczałam szczególnej dyskryminacji. Poczułam ją dopiero podczas pracy w firmie, w której zajmowałam się księgowością. Wszystkie drugorzędne prace zlecano imigrantom, natomiast pochwały i premie dostawały się Anglikom. Przed brexitem tego typu praktyki były ukrywane, ale gdy zaczął się zbliżać jego termin, pracownicy już otwarcie mówili, że zaraz nas stąd popędzą. Anglicy wyobrażali sobie, że ich przyszłość po „rozwodzie” z Unią Europejską będzie rajem. Czuło się, że tylko czekają, aż od nich wyjedziemy. Nie wiem, czy tak było wszędzie, ale ja i wielu moich znajomych tak to odczuliśmy — opowiada Alicja.

Jak mówi, sytuacja materialna też zaczęła się pogarszać. Ceny rosły każdego dnia, niektóre towary można już było taniej kupić na Litwie. Nasza rozmówczyni zaczęła przeglądać ogłoszenia o pracę i się zorientowała, że zarobki na Litwie są porównywalne z tymi w Anglii.

— I tak latem 2023 r. zabrałam swoje rzeczy, wynajęłam busa i przyjechałam do swego kraju. Tutaj moja wypłata jest nieco niższa niż była w Anglii, ale nie czuję, jakbym była obywatelem drugiej kategorii. Nie żałuję swojej decyzji — podkreśla.

NIE WSZYSCY MOGĄ WRÓCIĆ

Z kolei 44-letni Marian z Lincoln, gdzie mieszka już 15 lat, mówi, że chętnie by wrócił na Litwę, ale niestety tak jak wielu rodaków nie może tego zrobić z powodu... dzieci.

— Nie ma tu już takich dobrych warunków, jakie były przed brexitem. Pracujemy ciężko, natomiast zarabiamy niezbyt, a tymczasem ceny rosną. Tak samo jak nasi zna-

W ciągu ostatnich pięciu lat z Wielkiej Brytanii powróciło ponad 43 tys. obywateli Litwy **Fot. Marian Paluszkiwicz**

jomi na Litwie żyjemy od wypłaty do wypłaty. Myślę, że w kraju zarobiłbym tyle samo co tu, jestem budowniczym. Chętnie byśmy wrócili, ale mamy dzieci — 12 i 15 lat. W Anglii chodzą do szkoły. Byliśmy niemądzy, że nie nauczyliśmy dzieci języka ojczystego, teraz spokojnie moglibyśmy wrócić, ale... — ze smutkiem mówi mężczyzna.

ROK HISTORYCZNY DLA LITWY

Rok 2024 dla Litwy był historyczny i pozytywny pod względem liczby emigrantów powracających do ojczyzny. Według Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ubiegłym roku powróciło na Litwę dwa razy więcej obywateli niż wyjechało. Wracają nawet po rzuceniu pracy, sprzedaży nieruchomości i spędzeniu dziesięcioleci za granicą. Powody są różne, ale większość emigrantów twierdzi, że nie odczuwa już różnicy w cenach i standardzie życia.

**WIĘKSZOŚĆ BRYTYJCZYKÓW UWAŻA,
ŻE BREXIT BYŁ BŁĘDEM**

Brexit (od British — brytyjskie i exit — wyjście) to proces opuszczania przez Wielką Brytanię struktur Unii Europejskiej. Oficjalnie Wielka Brytania Unię Europejską 31 stycznia 2020 r.

23 czerwca 2016 r. Brytyjczycy w wyniku referendum zdecydowali, że ich kraj powinien

opuścić Unię Europejską. Za taką opcją opowiedziało się 51,9 proc. obywateli. Formalnie Wielka Brytania opuściła UE z końcem stycznia 2020 r.

Przypominamy, że od 1 października 2021 r. podróżowanie do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej jest możliwe jedynie z paszportem. Od tego dnia obywatele UE, EOG oraz Szwajcarii nie mogą przekroczyć brytyjskiej granicy na podstawie krajowego dowodu osobistego.

Obecnie większość Brytyjczyków uważa, że brexit był błędem. Z najnowszego badania YouGov wynika, że 55 proc. Brytyjczyków uważa, że brexit był kiepską decyzją. Z kolei tylko 30 proc. sądzi, że była ona słuszną. Brytyjczycy jeszcze krytyczniej oceniają realizację brexitu. 62 proc. obywateli uważa, że był on nieudany, a jedynie 11 proc. uznaje go za sukces.

Obecnie obywatele Wielkiej Brytanii opowiadają się za zacieśnieniem relacji z UE. Uważa tak aż 64 proc. badanych. Z kolei aż 55 proc. jest za ponownym wstąpieniem Wielkiej Brytanii do Unii. Tylko 27 proc. opowiada się za utrzymaniem relacji na obecnym poziomie, a 19 proc. chce ich dalszego rozluźniania.

50 milionów ofiar na całym świecie – handel ludźmi dotyczy też Litwy

Litewski oddział Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) uruchomił nową stronę dotyczącą handlu ludźmi. Szacuje się, że ofiarami współczesnego niewolnictwa jest do 50 mln osób.

Na Litwie najczęściej ofiarami tego procederu są imigranci z byłego ZSRS.

Z PIERWSZYCH UST...

Oksana, lat 22, po zakończeniu szkoły wyjechała do Irlandii, gdzie wyszła za mąż. „Od pierwszych dni naszego małżeństwa mąż zabronił mi pracować, zaczął kontrolować, co i kiedy spożywam. Byłam zrozpaczona, ponieważ nie rozumiałam, co się dzieje. Później, po tygodniu czy jakoś podobnie, w naszym mieszkaniu mnie zgwałcił kuzyn męży. Mój mąż o tym wiedział, ale nic nie robił. Po prostu powiedział, że nasz związek ma taki charakter” — pisze dziewczyna.

Inna historia dotyczy migranta z Białorusi, który znalazł pracę w sektorze przewozowym. Na początku obiecano mu spore wynagrodzenie. Niestety przez kilka miesięcy nikt mu nie płacił. „Pytano mnie: czego ci brakuje? Je-

dzenie masz. Później zapłacimy większą sumę. Zacząłem stanowczo żądać. Wówczas mi powiedziano, że moje dokumenty są u nich i dlatego nie mam żadnych praw. (...) Ostatecznie mnie zwolniono, ale nic nie zapłacono. Jeszcze zagrożono, abym nie myślał zwracać się do policji, ponieważ wiedzą, gdzie mieszkam i że mam rodzinę” — pisze kolejna ofiara.

RÓŻNE FORMY NIEWOLNICTWA

Są to zaledwie dwie historie, które są zamieszczone na litewskiej stronie IOM. W ramach walki z handlem ludźmi organizacja uruchomiła stronę internetową. „Strona ma na celu informowanie o przestępstwach związanych z handlem ludźmi. To działania prewencyjne, których głównym celem jest ochrona potencjalnych ofiar, aby nie wpadły w pułapki handlarzy. Na świecie około 50 mln osób żyje

w warunkach współczesnego niewolnictwa. To ogromna liczba obejmująca różne formy wykorzystywania ludzi. Handel ludźmi nie ogranicza się do seksualnego niewolnictwa czy zmuszania do popełniania przestępstw — to także łamanie praw pracowniczych i niewypłacanie wynagrodzenia” — podała w specjalnym oświadczeniu Dalia Kedavičienė, koordynatorka programu ds. pomocy migrantom i zarządzania kryzysowego w IOM.

30 PROC. OFIAR TO DZIECI

W przypadku naszego kraju najczęściej ofiarami handlu ludźmi są imigranci z krajów bloku wschodniego. „Wykorzystywane są osoby uciekające przed wojną, niestabilną sytuacją polityczną i ekonomiczną. Sprawcy wykorzystują ich bezbronność oraz trudną sytuację psychiczną i emocjonalną.

15.>>

14.>>

Naszym celem jest edukowanie społeczeństwa i pomoc w rozpoznawaniu takich przypadków w najbliższym otoczeniu. Lepiej walczyć z przyczynami niż skutkami” — zaznacza Kedavičienė.

Ze statystyk IOM wynika, że w latach 2020-2022 ofiarami handlu ludźmi na świecie padło ponad 200 tys. osób. Ponad 60 proc. to są osoby dorosłe, a ponad 30 dotyczy dzieci. „Niepełnoletnie osoby najczęściej są werbowane do produkcji pornografii, nielegalnej adopcji, wykorzystania seksualnego, żebractwa oraz do drobnych kradzieży” — można przeczytać na stronie litewskiego resortu spraw wewnętrznych. Na świecie najwięcej ofiar handlu ludźmi pochodzi z Afryki — 31 proc, natomiast mieszkańcy Azji i Europy stanowią po 24 proc. W przypadku Unii Europejskiej 59 proc. ofiar handlu ludźmi dotyczy obywateli UE.

NOWA STRONA INTERNETOWA

W ramach walki i prewencji względem tego typu przestępstwa IOM Litwa uruchomił stronę www.prekybazmonemis.lt, gdzie są dostępne informacje na temat handlu ludźmi oraz historie ofiar. Można również wypełnić test, który pozwala ocenić ryzyko stania się ofiarą handlu ludźmi. Są również

całodobowe kontakty, gdzie można powiadomić o handlu ludźmi.

„Naszym celem jest dostarczenie jak najpełniejszej informacji, aby ludzie mogli uniknąć zagrożenia i ocenić, czy znajdują się w sytuacji ryzykownej. Ponadto IOM organizuje szkolenia dla instytucji i organizacji, aby pomóc w rozpoznawaniu i wspieraniu ofiar handlu ludźmi” — podkreśliła Kedavičienė.

HISTORIA ORGANIZACJI

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji powstała w 1951 r. Celem instytucji są działania skierowane na potrzeby migrantów, osób wewnętrznie przesiedlonych, osób powracających do krajów pochodzenia i społeczeństwa przyjmującego. Organizacja zrzesza 175 państw. Kolejnych osiem krajów ma rolę obserwatora. Biura organizacji mieszczą się w 100 krajach.

Na Litwie przedstawicielstwo Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji działa od 1998 r. Europejski Dzień Walki Handlem Ludźmi jest obchodzony 18 października. W tym dniu na terenie krajów członkowskich są organizowane przedsięwzięcia mające upamiętniać ofiary handlu ludźmi, jak też podnosić świadomość na temat tego przestępstwa.

Opr. Antoni Radczenko

Prawie 2 mln na litewskie szkoły na świecie

W tym roku 124 szkoły języka litewskiego za granicą z ponad 7 tys. uczniów otrzymają wsparcie finansowe z Litwy. W ub. roku sfinansowano 90 nieformalnych litewskich instytucji edukacyjnych. Nie należy mylić tych szkół z państwowymi szkołami z litewskim językiem nauczania, np. w Polsce w Puńsku.

„Litewskie wsparcie i zachęta dla litewskich szkół językowych są bardzo potrzebne. Zamierzamy dalej wzmacniać relacje między państwem litewskim a szkołami za granicą i rozszerzać naszą pomoc dla szkół.

Szkoły języka litewskiego muszą pozostać prężne i silne, ponieważ dla niektórych rodzin mieszkających za granicą jest to prawdopodobnie jedyna więź z Litwą” — powiedział Jonas Petkevičius, wiceminister oświaty, nauki i sportu.

Wsparcie państwa dla litewskich programów edukacyjnych dotrze do szkół języka litewskiego w wielu krajach: Niemczech, Wielkiej Brytanii, USA, Turcji, Urugwaju, Tajwanie, Japonii, Singapurze, Norwegii, Szwecji, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Islandii, Włoszech, Armenii, Kazachstanie, Australii, Armenii, Argentynie, Irlandii, Francji i in.

Wśród nich są szkoły z długą tradycją kształcenia kilkuset uczniów w Irlandii, Wielkiej Brytanii i USA. Istnieją również wirtualne szkoły litewskie, takie jak tajwańska szkoła litewska „Aušra”, która wirtualnie skupia Litwinów rozproszonych w krajach Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej.

Środki z budżetu państwa litewskiego będą wykorzystywane do wspierania nieformalnych szkół litewskich działających za granicą i prowadzących litewskie programy edukacyjne od 2023 r. Resort oświaty przeznacza 1,7 mln euro rocznie na litewskie szkoły językowe.

Opr. A.K. na podst. BNS, inf.wł.

Na świecie handel ludźmi dotyczy nawet 50 mln osób

Fot. Marian Paluszkiewicz

Będzie więcej wyjątków podczas formowania jedenastych klas

Anna Pieszko

„Nie zmieniamy obecnego porządku, który stanowi, że normą dla klas 11-12 jest 21 uczniów, jedynie poszerzamy możliwości wyjątków” — powiedział w środę, 5 lutego, na posiedzeniu Komitetu Oświaty i Nauki Jonas Petkevičius, wiceminister ds. edukacji ogólnej.

Dla szkół mniejszości narodowych minimum uczniów w klasie 11 wynosi 12 osób.

RESORT OŚWIATY ODSTĄPIŁ OD SWEGO ZAMIARU

Na początku lutego Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu przedłożyło samorządom projekt zmian w przepisach dotyczących minimalnej liczby uczniów w klasach trzecich gimnazjów. Jak zapowiadano na początku roku, nowe regulacje miały zezwolić na zmniejszenie tego wymogu z obecnych 21 uczniów do nawet 12. Resort oświaty odstąpił jednak od tego zamiaru i nie zmieni obecnej regulacji, zgodnie z którą w 11. klasie (czyli III gimnazjalnej) musi być 21 uczniów. Obiecuje jednak zastosować więcej wyjątków od tej reguły. Dla szkół mniejszości narodowych wszystkie dotychczasowe wyjątki mają być zachowane.

„Samorząd ma różne możliwości postępowania z małymi szkołami — jedna możliwość to dopłacenie 50 proc. wkładu na utrzymanie małej klasy z liczbą uczniów od 12 do 21, druga opcja to dołączenie tej szkoły lub klas do innego gimnazjum, a trzecia to przeprowadzenie reorganizacji zgodnie z obecną procedurą” — powiedział wiceminister Petkevičius.

— Obecnie otrzymaliśmy do rozpatrzenia projekt rozporządzenia dotyczący zasad tworzenia sieci szkół. Dla szkół mniejszości narodowych nie przewiduje się żadnych zmian. Oznacza to, że dopuszczalna liczba uczniów w starszych klasach gimnazjalnych nie

zostanie zmniejszona. Zgodnie z obecnym trybem formowania klas, w gimnazjalnych klasach III-IV minimalna dopuszczalna liczba uczniów wynosi 12, tak też pozostanie. Dotyczy to szkół mniejszości narodowych i szkół z litewskim językiem nauczania w rejonie solecznickim oraz wileńskim — komentuje Regina Markiewicz, kierownik wydziału oświaty i sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego.

INNE KRYTERIA DLA SZKÓŁ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Od jesieni ubiegłego roku obowiązują ilościowe kryteria tworzenia trzeciej klasy gimnazjum, przy której minimalna liczba uczniów w klasie musi wynosić 21 uczniów. Placówki oświatowe, które nie spełnią tego wymogu, nie będą mogły już prowadzić zajęć w klasach 11. Dla szkół mniejszości narodowych obowiązują inne kryteria.

— Jeżeli w szkole mniejszości narodowych w klasie III gimnazjum jest np. 12 osób — otrzymujemy finansowanie i klasę możemy utrzymać — mówi Regina Markiewicz.

Do 12 lutego szkoły mają możliwość zgłaszania swoich propozycji.

— Planowaliśmy zgłoszenie poprawki, by zmniejszyć dopuszczalną liczbę uczniów w gimnazjalnych klasach III-IV do ośmiu osób na klasę. Na razie trwa omawianie projektu, zobaczymy, czy nie zostaną wprowadzone kolejne zmiany — mówi Regina Markiewicz.

„Wszystkie wyjątki dla szkół mniejszości narodowych, zgodnie z którymi mogły one istnieć i obecnie istnieją, zostają zachowane i istnieją możliwości, w jaki sposób mogą dalej pracować” — powiedział J. Petkevičius.

Według wiceministra, zaproponowane zostanie zwiększenie koszyczka dla klas z najmniejszą liczbą uczniów.

— Oferujemy zwiększenie finansowania małych klas o 10 proc. Dziś na Litwie mamy 53 takie klasy — powiedział.

Z danych przekazanych przez wiceministra wynika, że w tej chwili wymagania dotyczące tworzenia klas mogą spowodować trudności w sformowaniu 53 klas, w przyszłym roku byłoby ich 106. Kwestia optymalizacji sieci szkół jest obecnie negocjowana ze związkami zawodowymi i innymi zainteresowanymi instytucjami. ■

Na podst. BNS, inf. wł.

Dla szkół mniejszości narodowych wszystkie dotychczasowe wyjątki mają być zachowane **Fot. Marian Paluszkiwicz**

„Pozdro” czy „Pozdrawiam” — ale kogo i z czym?

Coraz częściej litewscy Polacy używają zwrotu „pozdrawiam” w błędnym znaczeniu. Warto zatem zapoznać się z zasadami poprawnego użycia tego wyrażenia, aby uniknąć nieporozumień i wykazać się elegancją językową. Jednocześnie można zauważyć, że pod wpływem tzw. ekonomii językowej młodsze pokolenia coraz częściej sięgają po skróconą formę „pozdro”. Niestety, bywa ona stosowana również w sytuacjach, w których takie użycie jest nieodpowiednie, co prowadzi do obniżenia jakości komunikacji.

Zwrot „pozdrawiam Cię...” jest dość często używany przez litewskich Polaków, szczególnie w celu wyrażenia gratulacji z okazji np. urodzin lub osiągnięć danej osoby. Takie użycie jest jednak błędne i niezrozumiałe dla polskich użytkowników języka. W poprawnej polszczyźnie zwrot „pozdrawiam Cię” stosuje się wyłącznie jako formę zakończenia listu, wiadomości lub rozmowy.

Na przykład:

- „Dzięki za info. Pozdrawiam!”
- „Wszystkiego dobrego! Pozdrawiam serdecznie.”
- „Pozdrawiam ciepło i życzę miłego dnia.”

Warto jednak zastanowić się, co jest przyczyną takiego błędnego posługiwania się zwrotem?

Musimy uznać, że my, jako Polacy z Wileńszczyzny, jesteśmy skazani na pewien rodzaj wielojęzyczności, gdy jeden język wpływa na drugi, na skutek czego jakość języka się obniża, czyli zachodzą odstępstwa od normy. Największy wpływ na zmiany, na tzw. kalki językowe mają języki: rosyjski, litewski, a nawet angielski, z tego powodu warto wyeliminować tego typu zapożyczenia z języka ojczystego. Oto typowe błędy:

- „Serdecznie pozdrawiamy wszystkich nauczycieli z tym pięknym świętem!”
- „Z Dniem Nauczyciela” (ros. „С Днем Учителя” — lit. „Sveikiname su

„Pozdro” to wyrażenie slangowe i nie powinno być używane w sytuacjach oficjalnych, gdzie należy wykazać się większą kulturą językową Fot. Freepik

Mokytojų diena”)(powinno być „Składamy serdeczne życzenia wszystkim nauczycielom z okazji ich święta!”)

- „Z 1 Września” (ros. „С 1 сентября” — lit. „Su rugsėjo 1-ąją”)
- „Z 8 Marca” (ros. „С 8 Марта” — lit. „Su kovo 8-ąją”)
- „Spóźniłeś się na autobus? No to pozdrawiam!”

W językach litewskim i rosyjskim w akcie życzeń występują zazwyczaj dwa czasowniki to: lit. „Sveikinu” — ros. „Поздравляю” i lit. „Linkiu” — ros. „Желаю” z tego prawdopodobnie wynika to zamieszanie wśród użytkowników języka polskiego na Litwie.

Błędy te wynikają z chęci nadawcy, by wykazać swoją osobistą więź z odbiorcą, zmniejszyć dystans, jak to ma miejsce np. w litewskiej bądź rosyjskiej kulturze grzecznościowej. W polskiej kulturze jest odwrotnie, czyli odbiorca pragnie całą uwagę skierować ku odbiorcy i wykorzysta np. taki zwrot „życzę Ci” — w taki sposób nadawca pomniejsza swoją własną rolę.

Warto zapamiętać, że w przypadku urodzin, świąt czy innych okazji, zamiast „pozdrawiam” należy używać zwrotów takich jak: „życzę wszystkiego najlepszego z okazji...” lub „serdeczne gratulacje z powodu...”.

Zwrot „pozdro” jest jednym z najpopularniejszych wyrażen wśród polskiej młodzieży i stanowi luźny odpowiednik „pozdrawiam”. Warto jednak zastanowić się, w jakich okolicznościach można stosować tę formę. Niewątpliwie jest ona odpowiednia w gronie bliskich znajomych, przyjaciół, czyli w atmosferze bardzo nieformalnej.

Przykłady użycia:

- „Muszę lecieć, pozdro wszystkim!”
- „Idę spać, jutro ciężki dzień. Pozdro!”
- „Siema wszystkim, pozdro z Wilna!”

Ważne jest, aby pamiętać, że „pozdro” to wyrażenie slangowe i nie powinno być używane w sytuacjach oficjalnych, gdzie należy wykazać się większą kulturą językową.

Podsumowując, zwrotu „pozdrawiam Cię” używamy, gdy chcemy kogoś pożegnać (np. w rozmowie lub korespondencji), ale nie w sytuacji składania gratulacji. Z kolei „pozdro” stosujemy jako formę pożegnania w gronie bliskich osób lub w luźnych sytuacjach. W przypadku oficjalnych okoliczności warto unikać slangu, dbając o poprawność i elegancję językową. ■

Daniel Daukszewicz

Kaplice wileńskie. Wyrazy ludzkiej pobożności na Antokolu i Nowym Mieście

Justyna Giedrońc

Ks. prałat Wojciech Górlicki uważa, że kapliczki przypominają ludziom o wierze.

— Gdy podróżujemy po Litwie, widzimy, że przy drogach stoją różne przydrożne kapliczki — wyraz ludzkiej pobożności. Przypominały one ludziom o wierze, o Panu Bogu. Zgodnie ze starym zwyczajem człowieka, gdy przechodzi obok kapliczki czy krzyża, zdejmuje czapkę czy wykonuje znak krzyża. Gdy chodzi o kapliczkę antokolską, jest wersja, że stała ona w miejscu dawnego kościoła i była pamiątką po tym kościele. Nawet jedna z wersji historycznych mówi o tym, że wzniesiono ją w miejscu, gdzie w dawnym kościele znajdował się ołtarz. Myślę, że nowa kapliczka będzie miejscem refleksji, zastanowienia się nad sobą, jeśli nie nad wiarą, to może w ogóle nad życiem. Piękne są też słowa papieża Jana Pawła II, wyryte na ścianach podestu, pod krzyżem. Wydaje mi się, że też dają dużo do myślenia dla wszystkich, którzy je czytają — mówi ks. prałat Wojciech Górlicki, proboszcz parafii św. apostołów Piotra i Pawła.

SŁOWA PAPIEŻA

Św. Jan Paweł II był pierwszym papieżem, który odwiedził Litwę. W 1993 r. podczas wizyty w Wilnie powiedział: „Panie nie dopuść, aby bracia w wierze zostali podzieleni z powodu języka, kultury, narodowości czy gwałtownych namiętności”. Słowa te zostały wyryte na cokole w trzech językach — po litewsku, po polsku i po angielsku. W ten sposób zaakcentowano też, że kaplica mieści się na placu Jana Pawła II.

TECHNICZNY PRETEKST

Źródła historyczne podają, że kapliczkę Pana Jezusa przy koście-

Kapliczka Pana Jezusa jest dokładną kopią zburzonej w czasach sowieckich budowli. Została wzniesiona na placu Jana Pawła II, przy kościele św. Piotra i Pawła. Uroczystość poświęcenia odbyła się jesienią ub. roku.

le św. Piotra i Pawła wzniesiono w pierwszej połowie XVIII w. Na podstawie rysunków i fotografii wiadomo jest, że była to ceglana, otynkowana, dwupoziomowa barokowa budowla. Obok rosła stara lipa, zwana lipą Gosztowta.

Kapliczkę zburzono w 1952 r., kiedy budowano rondo ulic Antokolskiej i Holenderskiej.

— Można powiedzieć, że był to techniczny pretekst do zburzenia.

Mniej więcej w tym samym czasie została zburzona kapliczka przy kościele św. Rafała, św. Weroniki na Antokolu oraz stacja drogi Krzyżowej w Kalwarii Wileńskiej — mówi ks. prałat Wojciech Górlicki.

Przywrócona do życia budowla ma 8,5 metra wysokości. Na dole umieszczony jest dębowy krzyż z rzeźbą ukrzyżowanego Jezusa, wyżej — rzeźba Matki Bożej.

19.>>

Trójkondygnacyjna budowla zwieńczona jest figurą św. Jacka, trzymającego monstrancję w jednej ręce i figurkę Matki Bożej w drugiej

18.>>

BAROKOWY ZABYTEK

Kapliczka św. Jacka też pochodzi z XVIII w. Zbudowali ją w 1762 r. dominikanie. Św. Jacek uznawany jest za patrona podróżników, dlatego kapliczka była przeznaczona na modlitwę w intencji podróżujących, ruszających w podróż z Wilna.

Smukła budowla barokowa mieści się u zbiegu ulic Szymona Konarskiego i Jovaro. Jest to trójkondygnacyjna kompozycja zwieńczona figurą św. Jacka, trzymającego monstrancję w jednej ręce i figurkę Matki Bożej w drugiej. Kapliczka była odnawiana w latach 1843, 1901, 1998. Po drugiej wojnie światowej barokowy zabytek popadał w stale postępującą ruinę. Dopiero w 1998 r. został odrestaurowany.

— Do renowacji doszło dzięki zaangażowaniu grupki wilnian, zorganizowano zbiórkę pieniędzy. Inicjatorem odnowienia kapliczki św. Jacka był Paweł Czetyrkowski. Odnowiono wówczas także rzeźbę dłuta Bolesława Bałzukiewicza — opowiada historyk Paweł Giedroyć.

KIM BYŁ ŚW. JACEK?

Jacek Odrowąż (1183-1257) — pierwszy polski dominikanin, misjonarz, kaznodzieja, święty Kościoła katolickiego oraz historyczny patron Polski. Był uczniem samego św. Dominika. Wstąpił do zakonu około 37. roku życia, a zaprzestał działalności apostołskiej około 1243 r., w wieku 60 lat. Gruntownie wykształcony, praktykujący ubóstwo, podróżował po Polsce, zakładał klasztory i nawracał pogan. Dobrowolnie podejmował praktyki ascetyczne: spędzał całe noce na modlitwie, biczował się rzemieniem dyscypliną do krwi, pościł o chlebie i wodzie we wszystkie piątki, w wigilie świąt Matki Bożej i apostołów. Jego życie obfitowało w tajemnicze wydarzenia i obrosło legendami. Nawet jego imię jest niezwykle. Hiacynt (Jacek) oznacza jednocześnie i człowieka, i kwiat, i kamień szlachetny.

Dominikanin na misje był kierowany przeważnie do Rosji, Prus i Polski. Około 1231 r. odwiedził Litwę, a także Łotwę, Danię, Szwecję i Norwegię. Właśnie dlatego nazywany był „apostolem północy”. Zmarł w Krakowie w 1257 r. W 1594 r. był kanonizowany i ogłoszony przez Kościół świętym. W 1686 r. papież Innocenty XI ogłosił św. Jacka patronem Królestwa Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego.

DOTACJE MIESZKAŃCÓW

Źródła historyczne podają, że rzeźbę polskiego dominikanina ustawiono na obrzeżach Wilna, w miejscu, gdzie stoi dziś kapliczka, jeszcze około 1430 r. na pamiątkę jego działalności misjonarskiej na Litwie. W 1762 r. wileńscy dominikanie wybudowali tu kapliczkę. W 1808 r. odnowiono uszkodzoną figurę oraz na blaszanej tablicy umieszczono czterowiersz: Ty jesteś w Niebie, a my tu na Ziemi,/ Nie śmiemy spojrzeć oczyma grzesznemi!/ Uproś u Boga, czego nam potrzeba,/ Cnoty, rozumu i zdrowia, i chleba.

Kolejna renowacja miała miejsce w 1843 r. Doszła do skutku dzięki dotacjom mieszkańców miasta, w tym Jana Kazimierza

Kapliczkę św. Jacka w 1762 r. wybudowali wileńscy dominikanie

Wilczyńskiego, wydawcy książki „Album wileńskie”. W 1901 r. gruntownego odnowienia dokonano pod patronatem ks. prałata Jana Kurczewskiego, ówczesnego proboszcza kościoła św. Jakuba i Filipa. Drewniana figura została wtedy zastąpiona miedzianą o wysokości 2 metrów, dłuta wileńskiego rzeźbiarza Bolesława Bałzukiewicza. Drewniana rzeźba stała w kaplicy św. Jacka w kościele na placu Łukiskim.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Kapliczka Pana Jezusa jest dokładną kopią zburzonej w czasach sowieckich budowli

Nadciąga pełnia Głodnego Księżyca...

Aleksander Borowik

Lutowa Pełnia Głodnego Księżyca. Skąd się wzięła, ta — mrożąca krew w żyłach — nazwa? Otóż została ona nadana przez rdzennych mieszkańców półkuli północnej — Inuitów. Zimą kurczyły się im zapasy żywności, to i głód pukał czasami do igloo...

BYŁA WILCZA...

— Pełnia Księżyca następuje w momencie, gdy znajduje się dokładnie po przeciwnej stronie Ziemi niż Słońce, a jego tarcza jest oświetlona w całości, w 100 proc. — mówi naukowo, a jakże by inaczej, Henryk Sielewicz, astronom z podwileńskiej Słobody.

— Pierwsza pełnia w tym roku, w styczniu, była Wilcza. Księżyc podczas pełni oddziałuje na ludzki organizm, a szczególnie jego psychikę. Według szpitalnych statystyk w nocy podczas pełni bywa więcej zgonów... — mrocznie ciągnie jak wróżbita Henryk, ale zaraz optymistycznie dodaje:

— Ale jakie inne Pełnie mają romantyczne nazwy i... smaczne!

ŚLIMACZY KSIĘŻYC I RÓŻOWY

Co prawda marcowa pełnia nic z poezji ani smaku nie ma. No, prawie — jeżeli ktoś (tak jak np. ja...) lubi francuskie dania ze ślimaków, bo w tym miesiącu zaczynają się one wylegiwać.

Ale już kwiecień jest lirycznie wzruszony jak policzki dziewczęce — Pełnia Różowego Księżyca! Już zakwitają fiolety, które zapowiadają majową Pełnię Kwiatowego Księżyca.

— Określenie Truskawkowy Księżyc wzięło się oczywiście od przyrody. W tym miesiącu zaczyna się sezon na truskawki! — mówi Henryk Sielewicz o swojej ulubionej pełni i dodaje:

— Majowa pełnia sprawia, że staniemy się bardzo uczuciowi, nabierzemy ochoty na romantyczne

13 lutego będzie złowieszczo brzmiąca pełnia Księżyca — Głodna. Tylko spokojnie! Choć styczeń przywitał nas rekordowym skokiem cen żywności, to być może luty „doda otuchy”, czyli stabilności gospodarczej...

■ Henryk najbardziej lubi Pełnię Truskawkową, bo wtedy...

uniesienia oraz romanse! — śmieje się podglądacz nieba.

PEŁNIA BURZOWA, JESIOTROWA I ŻNIWIARZY

Lipcowa pełnia nosi nazwę burzowej. W ciągu całego roku miesiąc ten zazwyczaj najbardziej obfituje w błyskawice. Czasem lipcowa pełnia zwana jest też jako Pełnia Kozłów (jeleni) lub Pełnia Sianokosów.

Kolejna pełnia — sierpniowa, zwana jest jesiotrową, bo w tym czasie bardzo łatwo jest złowić ten gatunek ryby.

A w Pełni Żniwiarzy Księżyc przez kilka dni — przed i po pełni — wschodzi wraz z zachodzącym Słońcem, co w dawnych czasach pozwalało kończyć zbieranie plonów przy jego świetle.

MYŚLIWYCH I BOBRÓW, GRUDNIOWA I... NIEBIESKA!

Październikowa pełnia „należy” do myśliwych, gdyż wybierali się oni dawniej w tym czasie o świetle ze swymi czworonożnymi przyjaciółmi na łowy. A listopadowa pełnia jest Bobrzą, bo te zwierzęta przestają budować tamy i przygotowują się na nadejście zimy magazynując pożywienie na zimne i śnieżne tygodnie.

Grudniowa pełnia zwana jest Pełnią Zimnego Księżyca, chociaż zdarza się ją nazywać Pełnią Księżyca Długiej Nocy, gdyż wtedy noce są najdłuższe oraz najzimniejsze spośród całego roku.

— Każdego roku Księżyc kończy swój ostateczny cykl około 11 dni przed zakończeniem przez Ziemię obiegu po orbicie wokół Słońca.

Tegoroczne pełnie Księżyca

14 marca	o godz. 8.55
13 kwietnia	o godz. 3.23
12 maja	o godz. 19.58
11 czerwca	o godz. 10.46
10 lipca	o godz. 23.38
9 sierpnia	o godz. 10.57
7 września	o godz. 21.10
7 października	o godz. 6.48
5 listopada	o godz. 15.20
5 grudnia	o godz. 01.15

20.>>

Te dni sumują się, a następnie mniej więcej co dwa i pół roku pojawia się dodatkowa pełnia Księżyca zwana niebieską — mówi Henryk Sielewicz.

KRÓLOWIE NOCY: SUPERKSIĘŻYCE

Superksiężyc to termin używany przede wszystkim przez astronomów, służący do opisanego pełni Księżyca, która występuje w momencie jego największego zbliżenia do Ziemi — tzw. perygeum.

— Orbita Księżyca nie jest idealnym okręgiem, lecz elipsą. W ciągu 27-dniowej podróży wokół Ziemi nasz naturalny satelita zbliża się i oddala, osiągając zarówno perygeum (około 356 400-370 400 km od Ziemi), jak i apogeum (do 405 500 km) — mówi Henryk Sielewicz.

Podczas Superksiężycy pełnia zbiega się z momentem, gdy Księżyc znajduje się najbliżej naszej planety, co sprawia, że wygląda na większy i jaśniejszy niż zwykle. Choć różnice w rozmiarze są niewielkie — około 14 proc. w porównaniu do najmniejszego Księżyca w roku — ich wpływ na estetykę nocnego nieba jest nie do przecenienia!

Podczas Superksiężycy Księżyc może być nawet o 30 proc. jaśniejszy niż pod-

■ Księżycowa Pełnia jak latarnia nad autostradą

czas zwykłej pełni. To sprawia, że jest łatwiejszy do obserwacji, nawet w miastach, gdzie światła uliczne mogą utrudniać dostrzeżenie szczegółów na nocnym niebie.

Superksiężyce mają swój niepowtarzalny urok — ich większy rozmiar i jasność przyciągają uwa-

gę nie tylko astronomów, ale także miłośników fotografii i osób, które na co dzień niespecjalnie interesują się kosmosem.

Fot. Henryk Sielewicz

TVP
WILNO

Superksiężyce tego roku

7 października — Księżyc znajdzie się w odległości 361 608 km od Ziemi.
5 listopada — „najbliższy” Superksiężyc w roku, z dystansem 357 218 km.
4 grudnia — ostatni Superksiężyc 2025 roku, z odległością 357 591 km.

Moje księżycowe przygody

Gdy byłem małym dzieckiem, Księżyc zawsze mnie fascynował swoim tajemniczym wyglądem... Pamiętam, jak będąc na wsi w letnie wieczory, na wschodzie, Księżyc podczas pełni wyłaniał się zza horyzontu. Jego tarcza była czerwonego koloru i wyglądała na niepomiarne dużą.

O północy, podczas kulminacji, Księżyc znajdował się nisko nad południowym horyzontem. A to z tego powodu, że jego ekliptyka latem znajduje się u nas na południu tylko 10 stopni powyżej horyzontu.

„BO BĘDZIESZ LUNATYKIEM!”

Latem spałem w stodole na sianie, bo zapach suchych traw oraz ziół sprzyjał zdrowemu snowi. Gdy szedłem spać do stodoły, ciocia mnie uprzedza-

ła — „Pilnuj, żeby w nocy przez szparę w ścianie nie świecił na ciebie Księżyc, bo będziesz lunatykiem!”.

Ale ja uważam, że to był zabobon popularny wśród starszych osób, bo nawet teraz idąc spać, nie zawieszam w pokoju nocnych firan, bo podoba mi się, jak Księżyc swym blaskiem oświeca pokój...

PEŁNIA PRZESZKADZA...

A z astronoma strony — pełnia Księżyca podczas obserwacji jest niemiłe widziana na firmamencie niebieskim, bo emituje dużo światła odbitego na swojej powierzchni od strony Słońca. I wówczas takie słabe obiekty, jak komety, asteroidy, słabe mgławice toną na świątym tonie niebieskim.

Z kolei Księżyc przez astronomów jest mile widziany od razu po nowiu. Wtedy, kiedy wieczorem nisko nad horyzontem świeci słabym blaskiem i znajduje się niedaleko planety Wenus lub podczas koniunkcji, gdy zakrywa swoją tarczą Wenus, Saturna lub Jowisza.

...ALE DAJE CZAS NA SEN

Z drugiej strony może to i dobrze, że pełnia Księżyca przeszkadza w obserwacji. Daje to przynajmniej chwilę odpoczynku od obserwacji astronomicznych. Bo ciągle obserwacje każdej pogodnej nocy bardzo wycieńczają... Choć i cieszą, kiedy się uda coś „upolować”!

Henryk Sielewicz

Krzyż „In Memoria Gloria Victis” dla s. Michaeli Rak i Krystyny Sławińskiej

Klub Historyczny Rok1863.pl podczas styczniowej wizyty na Wileńszczyźnie wyróżnił dwie bardzo zasłużone dla Polskości osoby: s. Michaelę Rak ze Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego (dyrektorkę hospicjum na Litwie, a wcześniej hospicjum w Gorzowie Wlkp.; za swoją posługę otrzymała wcześniej Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski) i panią Krystynę Sławińską, która o Puszczy Rudnickiej i miejscach związanych z powstaniem styczniowym wie niemal wszystko (a na co dzień pracuje w Rudnikach w tamtejszej bibliotece).

Klub Historyczny Rok1863.pl został powołany do życia w roku 2016, pierwotnie jako organizacja nieformalna, obecnie funkcjonuje jako Stowarzyszenie Zwykłe. Wokół swoich działań skupia osoby i organizacje, dla których historia Polski stanowi pasję i którzy poświęcają się dla krzewienia wiedzy i patriotyzmu. Jego siedzibą jest wieś Ujny 35 pod Kielcami.

— Klub nasz — mówił Romuald Sadowski, prezes Klubu Historycznego Rok1863.pl, — nadaje odznaczenie osobom, które swoimi działaniami przyczyniają się do propagowania i kultywowania pamięci o historii Polski, a w szczególności historii powstań z lat 1794, 1830/31, 1848 oraz 1863/64. Jest też ono formą uznania kierowaną przez pasjonatów do pasjonatów. Odznaczenie to może otrzymać jedynie osoba fizyczna, tylko raz w życiu. Do jego otrzymania niezbędna jest rekomendacja człowieka wcześniej uhonorowanego tym odznaczeniem. Każde nasze odznaczenie ma niepowtarzalny numer. Odznaczenie nawiązuje kształtem do orderu wojennego Virtuti Militari, zwieńczonego podwójnym wieniec dębowym, symbolizującym męstwo. Na awersie od trójkolorowego herbu odchodzą promienie słoneczne symbolizujące chwałę. Łaciński napis „in memoria gloria victis” nawołuje do wiecznej pamięci zwyciężonych, lecz niepokonanych.

Na rewersie umieszczono daty czterech polskich zrywów narodowowyzwoleńczych: insurekcji ko-

Siostra Michaela Rak i prezes Klubu Historycznego Szlakiem Narbutta ze Szczecina Wojciech Prusaczyk

ściuszkowskiej, powstania listopadowego, Wiosny Ludów i powstania styczniowego. Łacińska sentencja „dum docemus discimus” przypomina o tym, że „ucząc innych uczymy się sami”. Idea tego pamiątkowego krzyża oparta jest na „koleżeńskim” uznaniu i wsparciu działań oraz rozmaitych aktywności podejmowanych przez pasjonatów historii.

— Z jednej strony proste zasady przyznawania, ale z drugiej: niekonunkturalne, apolityczne i wolne od wszelkich nacisków. Głównym celem funkcjonowania tego wyróż-

nienia jest potrzeba „zauważania” tych wszystkich, którzy poświęcają się krzewieniu wiedzy o historii Polski, niezależnie od wszystkiego. Od samego początku, czyli od roku 2020, takich osób jest niespełna setka. To od wyróżnionych zależy czy chcą się pochwalić wyróżnieniem, więc nie publikujemy listy (...). I co najważniejsze, w tym znacym gronie są też całkiem młodzi ludzie, których aktywność już została zauważona. To dobry prognostyk...— mówi Romuald Sadowski.

Tekst i fot. Leszek Wątróbski

Pani Krystyna Sławińska z koleżankami z rudnickiej biblioteki oraz Romuald Sadowski (z prawej) i Wojciech Prusaczyk (z lewej)

Organizacje pozarządowe wzywają do zakazania smartfonów w przedszkolach i szkołach

Anna Pieszko

Ponad 20 organizacji zaapelowało do władz kraju, zachęcając do zakazania przedszkolakom i uczniom pierwszych dziesięciu klas korzystania z inteligentnych urządzeń w placówkach edukacyjnych, poinformowało w ubiegłym tygodniu Centrum Etyki Cyfrowej.

Jak alarmuje centrum, „wykorzystanie smartfonów w placówkach edukacyjnych negatywnie wpływa na skupienie uwagi niezbędne w procesie uczenia się, narusza czas przeznaczony na naukę, odpoczynek czy nabywanie umiejętności społecznych.

Korzystanie z urządzeń ułatwia również dzieciom dostęp do brutalnych treści, w tym pornograficznych, przyczynia się do rozprzestrzeniania się cyberprzemocy, nieostrożnego udostępniania informacji i danych osobowych, zwiększa wykluczenie i powoduje uzależnienie”.

Dlatego zwolennicy inicjatywy wzywają do wprowadzenia zakazu korzystania z osobistych inteligentnych urządzeń w placówkach przedszkolnych, wczesnoszkolnych i ogólnokształcących od klas 1 do 10, by w ten sposób „przywrócić jakość edukacji”.

Centrum Etyki Cyfrowej podkreśla, że ograniczenie korzystania ze smartfonów w placówkach edukacyjnych musi być wprowadzone na poziomie krajowym, nie zaś w każdej placówce na inny sposób.

NIE DA SIĘ ZAKAZAĆ TECHNOLOGII CAŁKOWICIE

— Uważam, że w skali kraju muszą zapaść jakieś jednolite ustalenia dla wszystkich, jakiś porządek. Jednak każda szkoła musi wprowadzić własne zasady korzystania ze smartfonów i uzgodnić je wspólnie z komitetem rodzicielskim, Radą Pedagogiczną i Radą Szkoły — uważa Zofia Matarewicz, dyrektor Szkoły Przedszkola „Wiliu” w Wilnie.

Jak mówi, Szkoła Przedszkole „Wiliu” na początku roku umawia się ze swymi podopiecznymi, na jakiej zasa-

Inicjatorzy akcji wskazują na wiele negatywnych skutków bezmyślnego korzystania ze smartfonów Fot. Marian Paluszkiewicz

dzie mogą korzystać z inteligentnych urządzeń. Przychodząc na zajęcia dzieci wyłączają telefony komórkowe i oddają je nauczycielowi do specjalnych pudełek.

— Po lekcji nauczyciele przekazują w razie potrzeby telefony dzieciom. Przypadki są bardzo indywidualne, nie może tu być jednej recepty dla wszystkich. W szkole są dzieci specjalnej troski, wiele naszych dzieci bardzo aktywnie uczęszcza na różne zajęcia pozalekcyjne i poza szkołą, dlatego rodzice chcą mieć z nimi kontakt, zwłaszcza że dzieci zostają w szkole czasami do 16 godzin — wyjaśnia dyrektor.

Jak zauważa, zupełny zakaz telefonów w szkole może spowodować negatywną reakcję, gdyż świat idzie coraz bardziej do przodu, dlatego nie da się zakazać technologii całkowicie. Dzieci w „Wiliu” korzystają z QR kodów, otrzymują informacje za ich pośrednictwem, sami je tworzą, wykorzystują smartfony również w procesie edukacyjnym.

— Ogólnie w szkołach na Litwie musiałyby być wprowadzone jednolite wymagania co do korzystania z inteligentnych urządzeń, z dopiskiem, że ostateczna decyzja należy do szkoły i rodziców. Musimy nauczyć się współistnieć ze współczesnymi technologiami — podkreśla Zofia Matarewicz.

„Z TELEFONÓW — DO SZKOŁY”

Inicjatywa nazwana „Z telefonów — do szkoły” jest wspierana przez 24 organizacje, które zrzeszają psychologów, psychiatrów, specjalistów ds. rozwoju dziecka, neurologów, specjalistów od pracy z dziećmi i młodzieżą oraz obrońców praw człowieka. Wśród nich są m.in. Centrum Pomocy Dzieciom, organizacja społeczna „Ratujmy Dzieci”, Linia Młodzieżowa, Litewskie Centrum Praw Człowieka, Litewski Związek Psychologów i inne.

Jak podaje Centrum Etyki Cyfrowej, poparcie dla inicjatywy wyrazili lekarze dziecięcy Dainius Pūras i Rimantas Kėvalas, neurobiolog Urtė Neniškytė, specjalistka ds. edukacji seksualnej Akvilė Giniotė.

„Z powodu wielkiego zaniepokojenia i zrozumienia problemu, organizacje dołączyły do inicjatywy natychmiast. Argumenty, dlaczego nie możemy dłużej zwlekać, są wymowne, warto je poznać na stronie internetowej inicjatywy, niezależnie od tego, czy wątpisz, czy popierasz inicjatywę” — mówi Rasa Jauniškienė, dyrektor Centrum Etyki Cyfrowej.

Autorzy inicjatywy mówią, że chcą pomóc litewskim władzom w podjęciu decyzji do działania.

Na podst. BNS, inf. wł.

Jeśli zdziwiona jest Twoja minka, z jakiej okazji list ten dostałeś, Przypomnij sobie, że Walentego — to jest światowy Dzień Zakochanych.

Wszyscy biegną dziś z kwiatami — bo to Święto Zakochanych,
Ruch w kwiaciarniach jest niemały — wszyscy róże kupowali
I serduszka małe, piękne do bukietów przypinali.
I ja też, jak każdy jeden, ustawiłem się w kolejce,
By przynieść jedno małe serce,
Byście wiedzieli, że jestem przyjacielem — szczerym i oddanym.

Jak to z Walentynkami było...

Prehistoria. Najstarsze obchody święta „miłości” związane są z luperkaliami — rzymskim dniem poświęconym bożkowi Faunowi (w Grecji Bakhusowi). Obchodzone 15 lutego związane były z cyklem budzącej się do życia przyrody. Były to dni rozwiązłości i „randek w ciemno”, pijaństwa i tańców. Kulturowane, mimo licznych sprzeciwów, były gdzieś do XVIII wieku.

Pierwsza walentynka. Teoretycznie zwyczaj wywodzi się z kultury angielskiej. Podobno pierwszy wiersz miłosny do żony z okazji dnia św. Walentego przesłał uwięziony w Tower of London książę orleański Karol w 1415 roku. Jako nadawczyni pierwszej walentynki podawana jest także Margery Brews.

XVII wiek. To okres, w którym wysyłano najpiękniejsze chyba listy miłosne z okazji tego dnia. Były to setki pomysłów na rebusy, tajemne informacje, szyfry, malowane ręcznie stanowią do dziś niezwykle dzieła sztuki. od XVIII wieku kartki stawały się sukcesywnie coraz bardziej masową produkcją.

Obecnie. Zwyczaje walentynkowe stały się w zasadzie tylko komercją. W bezmyślnym poddawaniu się różowym zakupom z serduszkami przodują — jak to w większości przypadków bywa — Amerykanie i stąd zwyczaj promieniuje obecnie na cały świat. Tylko w USA samych kartek pocztowych z okazji walentynek wysyła się rocznie MILIARD!

Zakochani są wśród nas, czyli wierszowanki na Dzień Zakochanych

*Takie święto jest raz w roku,
Pełne uczuć i uroku.
Serca mocno biją wkoło,
Wszystkim ludziom
jest wesoło.
W dniu Świętego Walentego
Nic nie może dziać się złego,
W oczy sobie zaglądają,
Słówka czułe wciąż szeptają.
Dzień świętego Walentego
To dzień dobry dla każdego,
W tym dniu miłość
swą wyznają,
Że chcą kochać i kochają.*

Twarzą w twarz z amantem/amantką

Kwaciarki i producenci bibelotów już zacierają ręce, przewidując 14 lutego wzrost sprzedaży. Wówczas świat zaroi się od serduszek, gołąbków, cukiereczków i innych skarbów. Każdy walentynki wysyła i każdy chce jak najwięcej walentyniek zebrać na znak, że jest lubianym, kochanym, szanowanym. Gdyby przyjrzeć się zakochanym, to zarówno po stronie męskiej, jak i damskiej można wyróżnić kilka charakterystycznych typów.

Miłośnik natury. Znaki szczególne: rozczoch-

chrany, ubiór w kolorach ziemi, zawsze zauważy, że ten krzaczek wypuścił nowy pęd, a tamten niedługo będzie kwitł. Zalety: troskliwy i opiekuńczy, stara się żyć w zgodzie z naturą i nie szkodzić. Rady: z pewnością zwróci uwagę na dziewczynę-bluszcz (lub przypominającą inną roślinę oprócz kaktusów), dodatkowo plus, gdy jest wegetarianką i nosi długie i powłóczyste spódnice. Gdy usłyszysz „żuczku”, można go rozkochać w sobie na zawsze.

Macho. Znaki szczególne: rozpoznasz po charakterystycznym sposobie chodzenia lub po nieprzeniknionym spojrzeniu. Z reguły do dziewczyny mówi „mała” lub „dziecinko”. Jedyna komórka, jaką posiada to telefon. Zalety: jego umięśnione ramiona ochronią wybrankę przed wiatrem. Rady: jedyne dozwolone tematy to on sam i jego urok osobisty. Jeżeli akurat wyskoczył Ci pryszcz na twarzy, to odwołaj randkę, bo on nie będzie się za ciebie wstydził przed znajomymi.

Inteligent. Znaki szczególne: okulary (lub szkła kontaktowe, jako symbol ducha czasu), z książką pod pachą. Człowiek o zniewalającym uśmiechu i błysku białych zębów. Zalety: porozmawiasz z nim na każdy temat i w każdym języku. Jest miły, opiekuńczy i sprawia, że przy nim czujesz się „istotą boską”. Przeniesie przez każdą kałużę i nie zapomni otworzyć drzwi przed Twoim noskiem. Rady: pograź się w marzeniach (Nobel dla tej, która go znajdzie).

Z kolei wśród pań można wyróżnić następujące typy amantek:

Wamp. Znaki szczególne: czarno-granatowy makijaż, ciemny strój z metalicznymi błyskami (biżuteria w dobrym gatunku). Jej drapieżne spojrzenie nie pozwoli nikomu przejść obojętnie. Zalety: związek z nią jest bardzo burzliwy, nie będziesz się z nią nudził. Rady: nie wymagaj od niej za wiele, gdyż nie jest w stanie popisać się elokwencją.

Myszka. Znaki szczególne: wielu myśli, że w ogóle nie istnieje, a prawda jest taka, że trudno ją zauważyć — wszystko w niej jest mysie. Boi się nawet własnego cienia. Zalety: pochłonie każdy wybuch agresji bez najmniejszej zmiany wyrazu twarzy; zgodzi się na wszystko, co zaproponujesz i jeszcze będzie wdzięczna za to, że ktoś podjął za nią decyzję. Rady: jeśli lubisz dominować, traktuj ją jak skarb, gdyż wiele takich dziewczyn nie znajdziesz. Pamiętajcie, że nikt nie jest w stanie wyprowadzić ją z równowagi.

Business-girl. Znaki szczególne: ubrana zawsze nienagannie w przepisowy mundurek. Jest cynicznie nastawioną do świata realistką. Jej harmonogram prac jest zawsze napięty i nie będzie mogła poświęcić wiele swojego cennego czasu na miłość. Zalety: za dba o swego przyjaciela w każdej sytuacji i spełni jego życzenia, zanim on o nim pomyśli. Rady: staraj się jej nie zawieść, bo ją utracisz na zawsze.

Walentynkowe zabawy. „Gorące serce”

Wszyscy siedzą w koleczku po turecku. Prowadzący jest pośrodku i ma „serduszek”, np. poduszeczkę. Jego zadaniem jest na rozpoczęcie gry rzucić „gorące serce” do jednego z uczestników i zamknąć oczy, by nie widzieć, kto jest posiadaczem serca w danym momencie. Tymczasem gra się toczy i uczestnicy na chybił trafił szybko rzucają do siebie serce. Jeśli wypadnie ono poza koło, idzie po niego ostatni z graczy, który go dotknął. Po jakimś czasie osoba prowadząca krzyczy: „Gorące!” Ta osoba, która w tym momencie pozostała z sercem w ręku — wypada z gry, zaś ta toczy się dalej, aż zostanie jeden zawodnik — zwycięzca.

Wątróbka z cebulą i musem jabłkowym

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Nie muszę chyba przekonywać, że wątróbka jest bardzo zdrowa i należy ją jeść w każdym wieku. Danie smaczne, szybkie.

Dobrze przyrządzona wątróbka zaspokoi najbardziej wymagającego smakosza, a jest w dodatku mało kaloryczna. Pomyśl na podanie jej z musem jabłkowym podsunęła mi pewna pani, która tak podaną jadła w Niemczech.

Składniki:

• 0,5 kg wątróbki drobiowej lub wieprzowej • 1-2 jabłka • 2 cebule • bułka tarta • tłuszcz do smażenia • sól • pieprz • pół łyżeczki majeranku

Wykonanie:

Wątróbkę oczyścić z błon, wymyć, osuszyć i pokroić na mniejsze kawałki. Ja nakłuwam każdy kawałek, aby wątróbka nie przyskała w czasie smażenia. Cebulę obrać, pokroić w plastry i usmażyć na oddzielnej patelni. Jabłko obrać, pokroić 3/4 jabłka w kostkę, a resztę w plastry. W rondelku rozgrzać odrobinę tłuszczu, dodać jabłko pokrojone w kostkę, posolić, podduśić chwilę. A jak już będzie miękkie, dodać majeranek i trochę pieprzu. Na patelni rozgrzać

Fot. autorka

tłuszcz, wątróbkę obtoczyć w bułce tartej i smażyć z jednej strony, potem z drugiej strony po 2 minuty, wyłożyć na wierzch uduszoną cebulę i obok cząstki jabłek, chwilę

podgrzać. Wątróbkę osolić i dodać pieprzu do smaku. Najlepiej smakuje podana z ziemniakami, mussem z jabłka i kiszonym ogórkiem dla zrównoważenia smaku. ■

Małe i szybkie pączki jogurtowe

Błyskawiczne i bardzo dobre małe pączki na jogurcie. Udadzą się każdemu, nie muszą rosnąć ani nie wymagają specjalnego wyrabiania. Są pyszne, pulchne, delikatne w środku i chrupiące z wierzchu. Można polać je lukrem, czekoladą lub posypać cukrem pudrem, w każdej wersji będą smakowały. Idealne na podwieczorek i do kawki.

Składniki:

• 1 jajko
• szczypta soli
• 200 g gęstego jogurtu naturalnego
• 250 g mąki pszennej
• 1 łyżeczka proszku do pieczenia
• 1 łyżeczka rumu lub spirytusu
• 1 cukier waniliowy

• cukier puder do posypania
• olej do smażenia

Wykonanie:

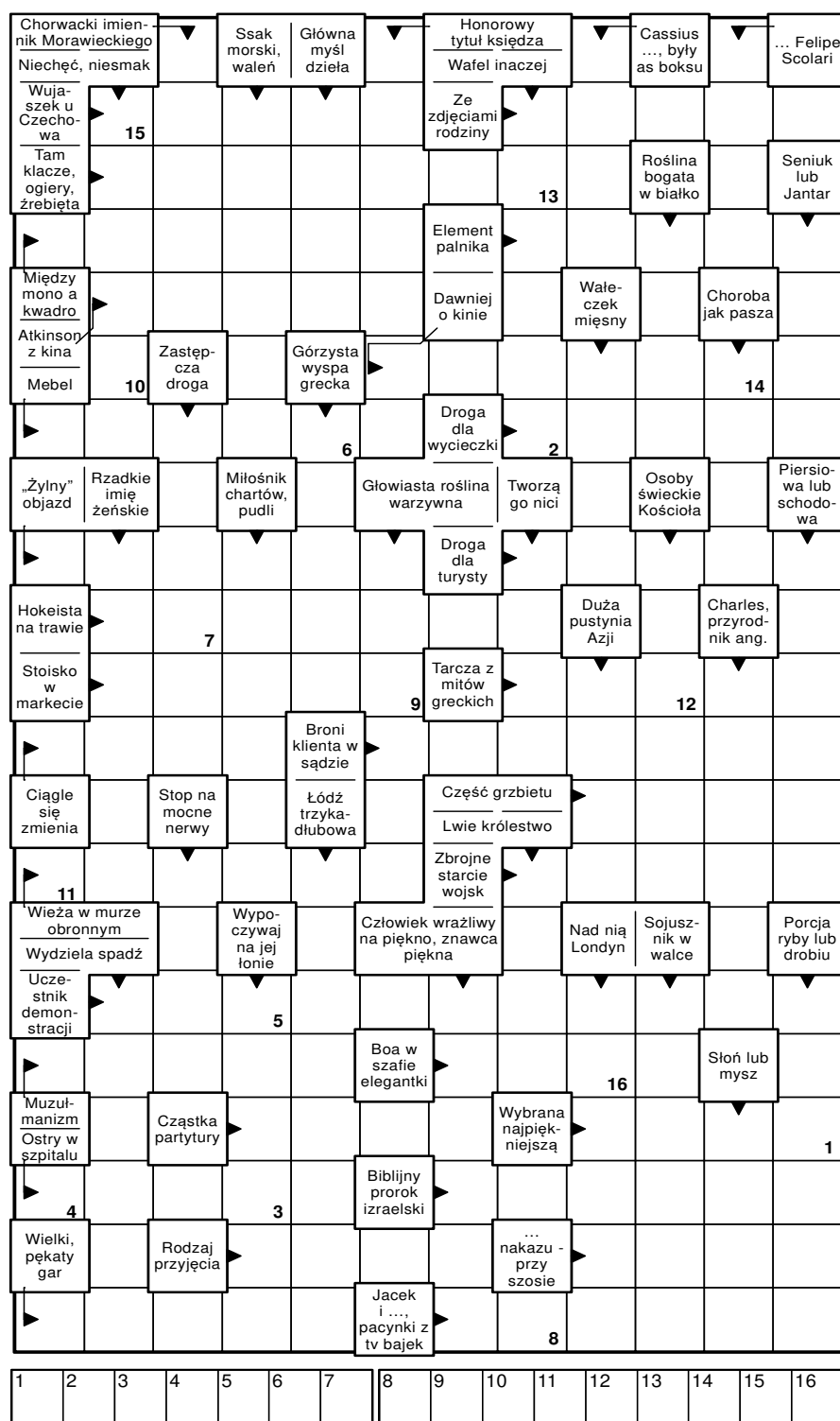
Pączki są ekspresowe, tak że przygotowanie zaczynamy od wiania oleju do garnka (u mnie mały garnek) i od razu podgrzewamy

Fot. autorka

olej. Do miski włożyć jogurt, dodać całe jajko, szczyptę soli, cukier waniliowy i wymieszać trzepaczką na gładką masę. Mąkę przesiać i dodawać po trochu do jogurtu z jajkiem, cały czas mieszać, tak aby nie było grudek. Sprawdzić, czy olej jest już gorący, tzn. nabrać trochę ciasta i wrzucić. Jeśli od razu zaczyna się smażyć, to jest wystarczająco gorący. Małą łyżeczkę maczać w oleju, nabierać połowę ciasta i wrzucać na rozgrzany olej, smażyć pączki na średnim grzaniu z obu stron. Rumiane pączki wyjmować na kratkę, aby obciekły i gorące układać na talerz. Po wierzchu posypać cukrem pudrem. Z porcji tej wyszły 32 pączki. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 6-7 LUTEGO

Poziomo: KAKAO - CYMES - ZAMORDYZM - CURIE - ANTAŁ - STRZAŁ - KONWENT - KONCHA - IGLAK - KLASA - PARAFKA - NORMA - ADEPT - MAJOR - ROLAND - AWANS - KITEL - TATIANA - NOGA - WYPAD - MALWA - TRAGIK - PIENIEK - START - CASSEL - SUSZ - MIRA - EKLER - KRONOS - TATA - KASA

Pionowo: TKACTWO - ANDORA - APTEKA - AMUR - NIRO - TALIA - KORZEC - ARMANI - WERSET - ARIA - HOFMAN - AWANTURA - JODEŁKA - KAJDANY - APTECZKA - CZAPNIK - ARAK - ARKA - HYMN - WGLĄD - WINDA - SMOK - TRELA - ERATO - GĘSINA - HECA - NASYP - NEGRI - EROS - ŁATKA - TESLA - KOLASA

Hasło: Miękkie lądowanie

Uśmiechnij się!

– Czemu łowisz ryby na ser, a nie na robaki? – pyta Franek Kowalskiego.
– Bo jak ryba weźmie, mam na kolację rybę, a jak nie weźmie, to mam ser.

Zorro przychodzi do seniority. Nagle ktoś puka. Seniorita mówi, aby Zorro schował się do szafy. Ten odpowiada:

– Mój koń jest pod oknem, skoczę! Seniorita otwiera drzwi, a tu koń:
– Jakby Zorro mnie szukał, to stoję pod oknem.

Wchodzi Szkot z dużym workiem do autobusu. Konduktor mówi do niego:

– Będzie pan musiał zapłacić za bagaż.

Wtedy Szkot mówi do worka:

– Wychodź synku. Tak czy siak trzeba zapłacić!

Dwaj sąsiedzi rozmawiają przez ogrodzenie:

– Bardzo przepraszam za moje kury, które wydziobały wszystkie nasiona pańskich kwiatów.

– Ależ to drobiazg, to ja przepraszam za psa, który wydusił panu te kury.

– Nie ma o czym mówić, żona rozjechała go przecież samochodem.

– Tak wiem, podziurawiłem w nim opony...

Przychodzi Eskimos do sklepu AGD, bierze lodówkę i idzie do kasy. Zdziwiona ekspedientka pyta:

– Po co panu lodówka na biegunie?

– Widzi pani, na dworze jest –40, w igło –30, w lodówce –15 to przynajmniej będę mógł się ogrzać!

Przychodzi gościu do sklepu i prosi o wino. Młoda, ambitna uczennica pyta

czy ma być białe, czy czerwone, wytrawne czy półsłodkie, bułgarskie czy kalifornijskie...

Gościu słucha cierpliwie i na koniec mówi:

– Może być i niebieskie mongolskie byle kosztowało 3.50.

Trwa karnawał, czas na zabawę!

Anna Pieszko

Karnawał polski nazywano Zapustami i nazwy tej używano albo dla całego okresu od święta Objawienia Pańskiego do Środy Popielcowej, albo tylko dla ostatnich, najbardziej szalonych dni przed Popielcem. To czas, gdy folgowano sobie w jedzeniu i piciu, powszechnie się bawiono przy dźwiękach muzyki i urządzano maskarady z przebierańcami. Również dziś tradycja zapustowej zabawy trwa w najlepsze.

ZAPRASZA DKP W WILNIE

Już 21 lutego na wielki Zapustowy Bal zaprasza Dom Kultury Polskiej w Wilnie. Jego organizatorzy od lat starają się zapewnić atrakcyjny program i dobrą kuchnię.

– Już po wejściu do DKP, w holu, na naszych gości będą czekały przekąski i słodki poczęstunek. Panie otrzymają niespodzianki, czyli świąteczne gadżety, które wprowadzą w atmosferę balu karnawałowego – zapowiada Władysław Wojnicz, kierownik działu komercyjnego DKP w Wilnie.

Na program artystyczny złożą się występy Rytisa Cicinasa, gwiazdy litewskiej estrady, oraz Teatru Tańca „Rokada” z choreografiami, które porwą do tańca. W programie znajdują się również występy zespołu VaBank i solistki Bożeny Krasilowej.

– Początek zabawy o godzinie 19, końcówka jest planowana grubo po północy, więc nasi goście będą mieli okazję przesympatycznie spędzić czas w dobrej atmosferze, przy dobrej oprawie kulinarnej – mówi nasz rozmówca.

RADOŚNIE RÓWNIEŻ W SOLECZNIKACH

W karnawałowym wirze zabawy 1 marca warto wpaść do Solecznik, gdzie również nie zabraknie dobrej atmosfery. Już od godziny 10.00 przy Centrum Kultury będzie odbywał się kiermasz pod otwartym niebem, na

Karnawał to wyjątkowy okres w polskim i litewskim kalendarzu, pełen hucznych zabaw, tańców i tradycyjnych spotkań.

Nieodłącznym elementem zapustów są zabawy z udziałem przebierańców, jak również spalenie kukły Morė, symbolizującej zimę i wszelkie zło **Fot. M. P.**

którym będzie można znaleźć wiele interesujących pamiątek i smakołyków. Organizatorzy zapewniają coś dobrego nie tylko dla ciała, ale też dla ducha. Już od godziny 16.00 w miejskim Centrum Kultury na scenie wystąpią dwie wyjątkowe grupy: Kapela Wileńska oraz zespół Kitava. Występy artystyczne będą przeplatane zabawą, a każdy uczestnik imprezy z pewnością poczuje się częścią tej radosnej uroczystości – zapowiadają organizatorzy.

„PAVASARĖJA” W TROKACH

Na święto zapustowe „PaVasarėja” 1 marca zapraszają również Troki.

– Zapusty to oczekiwanie wiosny, więc chcielibyśmy wszystkich zaprosić do świętowania zakończenia zimy. Będziemy symbolicznie „topić” zimę, czyli lodową Morė. Będą oczywiście walczyć tradycyjne postacie, czyli Lašininis i Kanapinis, którzy symbolizują zimę i wiosnę, występują jako symbol walki dobra i zła. Zmagania tych postaci są kulminacją święta, pokazującą, jak wiosna zapanuje nad zimą – zapowiada Viktorija Šamatovičienė,

organizatorka imprez kulturalnych Centrum Kultury i Sztuki w Trokach.

Goście zapraszani są od godz. 10 na kiermasz na placu Ratuszowym przy kapliczce św. Jana Nepomucena, gdzie będą stoiska poszczególnych starostw i organizacji. Organizatorzy zachęcają, by wesoło spotkać wiosnę i przebrać się za różne postacie zapustowe: Niedźwiedzie, Kozy, Konie, Diabły, Wesołników, Czarowników, Wiedźmy, Żurawie. Najlepsze, najbardziej pomysłowe maski zostaną nagrodzone. Odbędzie się również pochod przebierańców zapustowych, który ruszy o 13.45 od Centrum Kultury i Sztuki w Trokach w stronę sceny.

Nie zabraknie tu skocznych dźwięków muzyki i dobrej zabawy.

– Przygrywać będzie kapela „Och” z Elektrenów, grupa „Nešpėtni bernai” z Poniewieża, kapela „Robaksai folk” z Wilna, kapela z Hanuszyszek „Samė” – Tiltų kaimo kapela, tańce ludowe zaprezentują „Vaivorai” – „Dijuta” – „Troczenie” – „Nendrė”. Do wspólnej zabawy zapraszamy wszystkich chętnych – zachęca Viktorija Šamatovičienė. ■

Stopa bezrobocia na Litwie rośnie. Służba Zatrudnienia publikuje nowe dane

Bezrobocie rejestrowane w lutym br. wyniosło 9,3 proc. i było o 0,3 proc. większe niż w styczniu.
– Niezmiennie brakuje spawaczy, kierowców oraz rzeźników – informuje Milda Jankauskienė, rzeczniczka Służby Zatrudnienia.

Justyna Giedrojć

1 lutego na Litwie pracy poszukiwało 168,3 tys. osób – o 2,9 proc. więcej niż na początku stycznia i o 1,5 proc. więcej niż przed rokiem. W styczniu br. w Służbie Zatrudnienia zarejestrowało się 26,3 tys. nowych bezrobotnych, o 19 proc. więcej niż w grudniu ubiegłego roku. Rejestrowane bezrobocie rośnie trzeci miesiąc z rzędu.

WZROST BEZROBOCIA WYSTĘPUJE PRZEWAŹNIE ZIMĄ

„Nie tylko pracodawcy aktywniej szukają pracowników, ale też coraz więcej mieszkańców poszukuje pracy poprzez Służbę Zatrudnienia. Pomimo zwiększonej, w porównaniu z grudniem ub.r., aktywności na rynku pracy, odnotowujemy większe bezrobocie. Obserwuje się, że w okresie zimowym wskaźnik bezrobocia systematycznie wzrasta. W styczniu więcej ludzi poszukiwało pracy niż w grudniu” – wynika z raportu przygotowanego przez Służbę Zatrudnienia.

SPECJALISTÓW BRAKUJE W WIELU BRANŻACH

Mimo rosnącego bezrobocia krajowy rynek pracy zmaga się z niedoborem specjalistów w wielu branżach.

– W styczniu na stanowiskach kierowniczych najbardziej brakowało kierowników budowy i kierowników produkcji. Przedsiębiorstwa mają problem z zatrudnieniem pracowników magazynowych (przyjmowanie, wydawanie, rejestracja towarów), specjalistów ds. reklamy, marketingu, administratorów, pracowników socjalnych oraz ich pomocników, księgowych, specjalistów ds. rozliczeń i księgowości, specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Milda Jankauskienė.

W równym stopniu brakuje wykwalifikowanych robotników. Najbardziej pracodawcy poszukują kierowców ciężarówek i tirów – samochodów ciężarowych, używanych w międzynarodowym transporcie drogowym. Tradycyjnie w pierwszej piątce najbardziej deficytowych zawodów znaleźli się spawacze.

– W styczniu nastąpił wzrost zapotrzebowania na spawaczy. Krawcy i pracownicy produkcji odzieży to kolejni poszukiwani fachowcy. Wiele jest ofert pracy dla mechaników różnych rodzajów pojazdów, piekarzy, cukierników, operatorów maszyn do obróbki metalu, kierowców autobusów, rzeźników i patroszaczy ryb. W sektorze usługowym najbardziej brakuje sprzedawców, kasjerów i kucharzy – wylicza Milda Jankauskienė.

WIĘCEJ OFERT PRACY

W styczniu krajowe przedsiębiorstwa potrzebowały 12,6 tys. pracowników – o 500 więcej niż w grudniu

ub. roku. Pracodawcy zgłosili do Służby Zatrudnienia 3,4 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 1,2 tys. więcej niż w ostatnim miesiącu 2024 r. Znacznie wzrosła liczba ofert pracy dla wykwalifikowanych pracowników. Takie oferty stanowiły 54,8 proc. wszystkich ofert. 33,6 proc. stanowiły oferty pracy dla pracowników bez kwalifikacji.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy najwięcej osób podjęło pracę jako pracownicy socjalni, spawacze, operatorzy odpadów w zakładach recyklingu i przetwórstwa metali, kierownicy produkcji i sprzedaży oraz listonosze. 9,8 tys. zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowało się na samozatrudnienie na podstawie licencji na prowadzenie działalności gospodarczej.

Najniższe bezrobocie odnotowano w samorządach Neryngi (4 proc.) i Kłajpedy (7,1 proc.), najwyższe w samorządach Ignaliny (13,3 proc.), Birż (11,9 proc.), Kiem (11,8 proc.). ■

Spawacze są w pierwszej piątce najbardziej deficytowych zawodów w kraju
Fot. Marian Paluszkiewicz

6.45 Studio Wilno
7.05 „Różowy stół odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprowadzona
7.50 Przepis dnia
7.55 Moc ziół
8.05 Niejadki i inne przypadki
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.25 Różowy Stół odkrywa świat
11.40 Tamte lata, tamte dni
12.05 S. „Lepsza połowa”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.35 Z gwiazdą przez świat
14.20 „Wanda. Ostatnia z oddziału” film dok.
15.10 Notacje
15.25 „Czy ja dobrze rozumiem?”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Różowy Stół odkrywa świat
17.20 S. anim. „Agatka”
17.35 Baśnie i bajki polskie
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Z miłości do miejsca, z miłości do tańca
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Tamte lata, tamte dni

22.20 Zakochaj się w Polsce
22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.35 Z miłości do miejsca, z miłości do tańca
00.45 Strona po stronie

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwa
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Notatki przyrodnika”
13.15 S. dok. „Duży telewizor”
14.00, 15.00, 16.00 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwa
16.15 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „(Nie)emigranci”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Porwać kogoś”
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.45 S. dok. „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Kakao”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
11.00 S. „Bądź blisko”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”

15.00 S. „List pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwa
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Adwokat” thriller
00.55 S. „F.B.I.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Forum LRT
8.30 Wiara i życie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Poszukiwanie sekretów”
12.50 Wizjonerzy
13.00 „Vilnius 700. Muzyczna podróż w czasie. XIV wiek Chorał gregoriański”
13.30 Spacer
14.00 Dodajmy czadu!
15.05 To jest mój ogród.
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Heartland”
17.05 Dzień dobry, Litwa
19.00 Restauratorzy
19.30 S. dok. „Powstanie nazistów”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Martin Levickis. Dziesięć tysięcy szczegółów” film dok.
23.00 „Legends”
00.00 „Wszystkie stworzenia duże i małe”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Rekiny”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marze-

nia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Ludzie śmieci”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Dorwać Gunthera” film fab.
00.20 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.35 S. „Wyzwanie”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „12 rund/3” thriller
22.50 „Stara szkoła” western

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Zastrzeżenie”
10.00 S. „Scho-dy do nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Nasze zwierzęta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Grom z jasnego nieba”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda

16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Scho-dy do nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Grom z jasnego nieba”

6.05 S. „Leverage”
7.35 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Egązas dugnas”
9.30 „Magazy-nowe wojny”
10.00 „Wojny gangów”
10.30 „Magazy-nowe wojny”
11.00 „Semafor”
12.00 „Talent Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „NCIS. Hawaii”
16.00 S. „Leverage”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „Lowriders” film fab.
22.50 S. „Szczę-ki szatana”
23.50 „Przetrzeć na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Ratow-nictwo Alpejskie”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nieza-

pomniany"

15.00 S. „Anupamaa"**16.30** S. „Wędruję w czyjejs miłości"**17.00** S. „Ślepa"**18.00** S. „Jednostka Badawcza"**19.00** S. „Straż Pożarna w Chicago"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Zimne Doliny"**22.45** „Alex Hugo,"**00.50** „Czerwona komnata"**06.10** S. „Akcyjowa 38"**06.55** „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Kościół z bliska"**09.00** S. „Janosik"**09.55** S. „Ranczo"**10.50** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Królowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Magazyn Rolniczy"**13.55** S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akcyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** S. „Królowie"**22.05** S. Dok. „Narodziny nazizmu"**23.10** „Generał Nil" dramat**01.25** „Niebezpieczne miasta"**07.05** „Afisz kulturalny"**07.15** „Muzyczne poranki"**08.05** „Czy ja dobrze rozumiem?"**08.45** „Podróż z historią"**09.35** „Informacje kulturalne"**10.00** S. „W pustyni i w puszczy"**11.00** „Akcja pod Arsenalem" dramat**13.05** „Portrety"**14.15** „Rozmowy (nie)wygodne"**15.15** „Lalka" film fab.**18.05** S. „W pustyni i w puszczy"**19.10** „Tygodnik Kulturalny"**20.05** „Piano" film dok.**21.00** „Sonata b" spektakl**22.15** „Bycie z... bycie dla..."**22.50** „Avanti" filmf ab.**01.20** „Świat myśli" film dok.**07.00** „Panorama"**07.35** „Pozyteczni.pl"**08.00** „Kuchenne recepty"**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.10** „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"**12.30** S. „Barwy szczęścia"**13.00** „Gość Poranka"**13.25** S. „Ranczo"**15.15** „Tygodnik Kulturalny"**16.00** „Zagadki zwierzogromadki"**16.10** „Zwierzaki Czytali"**16.30** „Program informacyjny 14.30"**17.00** „Korona królów. Jagiellonowie"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów."**18.50** „Te-

leexpress Extra"

19.10 „Przegląd tygodnia"**19.45** „Panorama"**20.10** „Wschód"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** Pytanie dnia**21.25** S. Ojciec Mateusz"**23.15** „Sterk. znaczący silny" film dok.**00.10** „Panorama"**07.50** „Był taki dzień"**07.59** „Spór o historię"**08.25** „Flesz historii"**08.40** S. dok. „Ludzie i maszyny"**09.10** S. „Czas honoru"**09.55** „W kotle historii"**10.20** „Historia Polski – Morze Hallera" film dok.**11.00** S. dok. „Waleczne z gór"**11.30** „Encyklopedia II wojny światowej"**11.50** „Polska i świat z historią w tle"**12.05** S. dok. „Nieznane twarze historii"**12.45** „Słownik polsko@polski"**13.10** „Prasa donosi"**13.15** S. „Droga"**14.10** S. dok. „Wszystkie kolory świata"**15.05** „Podróż z historią"**15.30** S. dok. „Wszystkie kolory świata"**16.25** „Piosenką przez historię"**16.30** S. „Korona królów"**16.55** „Makłowicz w podróży"**17.20** S. dok. „Sensacje XX wieku"**17.45** S. dok. „Sensacje XX wieku"**18.10** „Niezwyczajne historie z pocztówek"**18.25** „Wspomnij mnie" film dok.**19.15** „Było, nie minęło"**19.35** „Prawdziwe imię Róży" film dok.**20.15** S. „Czas honoru"**21.00** „Polska i świat z historią w tle"**21.20** „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła" film dok.**22.10** „Mała Apokalipsa" film obycz.**23.55** „Fenomen polskości" film dok.**00.35** Kolor Boga**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** XX Rajd

Katyński

01.55 Poczet Wielkich Polaków**02.00** Anioł Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Rozmowy niedokończone**03.00** Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny**04.00** Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski Punkt Widzenia**06.00** Polityka**07.40** Wołyn – nierozliczone ludobójstwo**08.55** Poczet Wielkich Polaków**09.00** Informacje dnia**09.15** Polski Punkt Widzenia**09.35** Świat widziany sercem**10.00** Papież Polak do Rodaków**10.25** Słowo życia**10.30** Święty na każdy dzień**10.35** Śladami s.

Heleny Majewskiej

11.00 Informacje dnia**11.15** Jak my to widzimy z daleka widać lepiej**11.45** Zew natury**12.05** Mocni w Wierze**12.35** Słowo życia**12.40** Ma się rozumieć**12.50** Święty na

każdy dzień

13.00 Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Człowiek prze-

baczenia i pojednania ks. Michał Rapacz

13.55 Kapłan**14.30** Msza święta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** Kobiety przy Grobie**16.00** Oddech Boga**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Jestem mamą**17.25** Przyroda w Obiektywie**17.40** Zdrowie z Bożej Apteki**17.55** Serce i oblicze Boga**18.10** Prosto o gospodarce**18.30** Zostań Żołnierzem RP**18.45** Muzyczne chwile**18.55** Poczet Wielkich Polaków**19.00** Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy niedokończone**20.25** Święty na każdy dzień**20.30** Każdy ma- lach to potrafi**20.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski Punkt Widzenia**23.00** Krzywdy**7.00** Fani czterech kółek**10.00** Łowcy klasyków**12.00** Łowcy staroci**14.00** Naprawa gospodarstwa**19.00** Jak to jest zrobione?**21.00** Gorączka złota: złoty szlak**23.00** Zabójcze łowienie**00.00** Nagi instynkt przetrwania

7.05 Zwierzaki Czytaki
7.20 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dzika Polska
8.45 Hashtagi tygodnia
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.25 Gra słów.
 Krzyżówka
10.50 Słownik
 polsko@polski
11.15 Zwierzaki Czytaki
11.30 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
11.40 Tamte lata, tamte dni
12.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.25 Hity wszech czasów
14.20 „Czekając na niebo” film dok.
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierzaki Czytaki
17.25 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Tamte lata, tamte dni
22.20 Dzika Polska
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 Notatki przyrodnika
13.15 S. dok. „Duży telewizor”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Dokąd dalej?
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa przemawia
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „ Fargo”
23.45 S. dok. „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Kakao”
8.00 S. „CSI. Miami”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
11.00 S. „Bądź blisko”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „List pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszka 20
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Osierocony Brooklyn” film fab.
01.25 „Adwokat” thriller

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 „(Nie)emigranci”
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Porwać kogoś” film dok.
8.30 Droga
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Pogoń”
12.00 S. dok. „Powstanie nazistów”
12.50 Wizjonerzy
13.00 Ośmiornica
13.30 Euromaxx
14.00 Wilno Mama Jazz 2024.
15.00 S. dok. „Niezwyciężony”
15.25 Mistrzostwa Świata w Biathlonie
16.40 S. „Heartland”
17.25 Dzień dobry, Litwo
19.00 Restauratorzy
19.30 S. dok. „Powstanie nazistów”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Skrzypek Leticia Moreno z Litewską Państwową Orkiestrą Symfoniczną”
22.45 Pamiętajmy
23.00 Spacerujmy
23.30 Oto kino

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Gwiazdki gwiazd”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 S. „Ludzie śmieci”

21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Uciec i uniknąć” film fab.
00.20 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Wezwanie”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmiertelna broń”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Kobieta Kot” film fab.
23.10 „12 rund/3” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Zostawiając wszystko za sobą”
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Zastrzeżenie”
10.00 S. „Scho-dy do nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Najlepsze
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Grom z jasnego nieba”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Scho-dy do nieba”

22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Grom z jasnego nieba”

6.05 S. „Leverage”
7.40 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „NCIS. Hawaii”
16.00 S. „Leverage”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „Kamdesz. Afgańskie piekło” dramat
23.15 S. „Szczęśliki szatana”
00.10 „Przetrwac na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
6.55 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Ratownicy alpejscy”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”

21.00 S. „Zimne Doliny”
00.40 „Czerwona komnata”

06.10 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Doceniać życie”
09.00 S. „Janosik”
09.55 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „U wybrzeży Nowej Zelandii”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Królowie”
21.55 „Piłka Nożna: Liga Mistrzów”
00.05 „88 minut” thriller

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróż z historią”
09.20 „Dobry tytuł”
10.00 S. „W pustyni i w puszczy”
11.05 „Lalka” film fab.
13.50 „Wilkoń

88” film dok.
14.45 „Mody Polskie”
15.25 „Lato pszczoł” film krótkometrażowy
16.00 „Kanał” dramat
17.50 S. „Nad Niemnem”
18.55 „Od ucha do ucha” filmy anim.
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Kamienie na szaniec” dramat
23.00 S. „Genialna przyjaciółka”
00.10 Informacje kulturalne

07.00 „Panorama”
07.35 „Przyrodnik na tropie”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Sterk znaczny” film dok.
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Mody Polskie”
19.45 „Panorama”
20.10 „Kierunek Zachód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.15 „Był taki dzień”
08.19 „Szerokie tory”
08.45 „Było, nie minęło”
09.05 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”
09.10 S. „Czas honoru”
09.55 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski – Wspomnij mnie” film dok.
11.05 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
11.15 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.40 „Na Tropach Historii”
11.50 S. dok. „Legendy Europy”
12.45 „Słownik polsko@polski”
13.10 „Wokół projektów” film dok.
13.20 S. „Droga”
14.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.25 „Podróż z historią”
14.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
15.40 „Był taki dzień”
15.45 „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła” film dok.
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Makłowicz w podróży”
17.20 S. dok. „Sensacje XX wieku”
17.45 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.05 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
18.15 „Było i już” film dok.
18.55 „Polska i świat z historią w tle”
19.10 „Fake czy historia?”
19.40 „W gozinę próby”
20.05 S. „Czas honoru”
20.50 „Koło historii”
21.10 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
22.05 „Polska i świat z historią w tle”
22.20 „Szalenie odważna hrabina” film dok.
23.20 „Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce” film dok.
00.10 „Fotograf Solidarności”

00.40 Skrzydła miłości
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy małuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Orędzie na trudne czasy
08.10 Od rycerza do żołnierza
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy małuch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktuarium polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile

12.00 Europejska perła baroku
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Zgubić z oczu brzeg
13.55 W męce Mojej szukaj siły i światła
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Nadzieja
16.00 Za kratą są zielone drzewa
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Misja Szczecin, Poznań – Argentyna
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 Gość Oczekiwany

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Największe przeboje
ZBIGNIEWA WODECKIEGO

**ZACZNIJ^{my}
OD BACHA**
**B^{retro}
OY.S
&
BAND**

14 LUTEGO 2025

GODZ. 18:30

DOM KULTURY POLSKIEJ

W WILNIE

BILETY DO NABYCIA: KAKAVA.LT

„UNSEEN TRIO“

KONCERT POŚWIĘCONY DNIU
ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI LITWY

16 LUTEGO // O GODZ. 13.00

Centrum Kultury w Rudominie
(ul. Wileńska 2, Rudominė)

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

PRACA

Zatrudnię osobę na stałe do sprzątania oraz pomocy przy domu.

Tel.: +370 661 61 677

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbinių 4A

1. 7,82 m²

2. 26,76 m²

3. 55,85 m²

Linksmoji 5

1. 19,59 m²

2. 41,94 m²

3. 115 m²

+370 685 040 80

Gimnazjum w Rukojniach

zatrudni nauczyciela języka angielskiego (21 godz. tygodniowo, 5-9 kl.).

rukaiuvm@gmail.com

tel. +370 52 35 20 42

KURIER WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbinių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2025

na kolejny miesiąc oraz do końca br.
trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbinių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwileński.lt, www.kurierwileński.lt

Spotkania z Kinem Polskim #5

SIMONA KOSSAK

4 marca 2025, 18:30

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna)

Reżyseria:

Adrian Panek

Scenariusz:

Adrian Panek

Obsada:

Sandra Drzymalska, Jakub Gierszał,
Agata Kulesza, Borys Szyc, Marianna
Zydek, Olga Boładź, Dariusz Chojnacki,
Nika Wichłacz, Marta Stalmierska

Organizatorzy:

FUNDACJA KONTRPLAN

Bilety do nabycia: kakava.lt

W hotelu powitała ją... śpiąca foka

Turystka w Holandii, przeżyła szok, kiedy otworzyła drzwi od pokoju. Jej oczom ukazała się... śpiąca foka. Na miejsce wezwano organizację zajmującą się zwierzętami, która przetransportowała fokę w bezpieczne miejsce. Takiego widoku na pewno nie spodziewała się kobieta, która postanowiła zatrzymać się w jednym z nadmorskich hoteli na południu Holandii. Kiedy otworzyła drzwi od pokoju, zobaczyła dużą szarą fokę, która spokojnie spała. Kobieta natychmiast powiadomiła o tym personel hotelu, a ten zadzwonił do stowarzyszenia zajmującego się ochroną zwierząt w Vlissingen. Fot. Freepik.com

Legendarne Ferrari sprzedane za 35 mln euro

Ferrari 250 LM, które zwyciężyło w prestiżowym 24-godzinnych wyścigu Le Mans w 1965 roku, zostało sprzedane na aukcji w Paryżu za 34,9 mln euro. To rekordowa kwota uzyskana za ten model. Nie ujawniono tożsamości nabywcy. Według włoskiego producenta powstały tylko 32 egzemplarze tego modelu.

„Ten 250 LM prowadzony przez Mastena Gregory’ego i Jochena Rindta dla zespołu North American Racing Team zapewnił Ferrari szóste zwycięstwo z rzędu w Le Mans i był ostatnim autem tej marki, które wygrało w La Sarthe aż do zwycięstwa modelu 499P w 2023 roku” — przypomniła firma z Maranello. Nie ujawniono tożsamości nabywcy. Według producenta powstały tylko 32 egzemplarze tego modelu. Nie jest to jednak rekordowa suma wylicytowana za Ferrari. W listopadzie ubiegłego roku model 330 LM/250 GTO z 1962 r. został sprzedany w Nowym Jorku za 51,7 mln dolarów.

Pomalowali osła, by udawał zebra

To miał być pomysł na przyciągnięcie zwiedzających. Właściciel parku rozrywki w miejscowości Zibo w Chinach namalował na osle białe-czarne pasy, by zwierzę wyglądało jak zebra. O jego pomysły piszą media w całych Chinach. Tego typu praktyki stały się w ostatnim czasie plagą w tym kraju. Niedawno w jednym z zoo psy rasy chow chow wcieliły się w tygrysy. Pracownicy tłumaczyli, że w ogrodzie zoologicznym w tej samej miejscowości w ub. roku pojawiły się psy ucharakteryzowane na pandy, a ich szef zainspirował się tym pomysłem i chciał sprawdzić, czy jego „zebra” przyciągnie więcej odwiedzających. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Kobiety też potrafią zagrać ostro, widowiskowo i z dużym zaangażowaniem Fot. Jonas Balčiūnas, ELTA